

แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาศาศักดิ์และพนักงานสอบสวน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

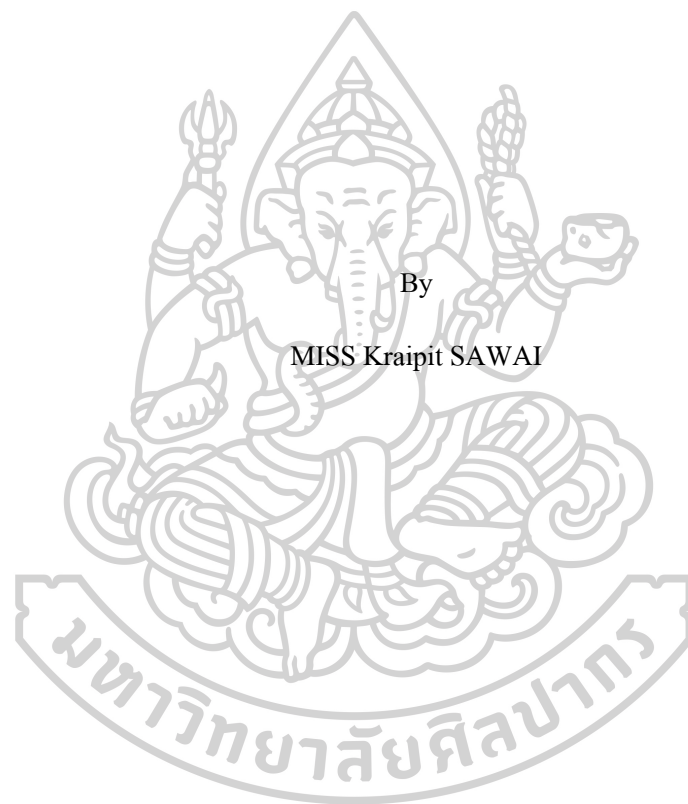
แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวน

โดย
นางสาวไกรพิชญ์ ไสว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

GUIDELINES FOR THE SCENCE PROTECTION OF RESCUE
VOLUNTEER AND INQUIRY OFFICIAL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Science (FORENSIC SCIENCE)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยและ พนักงานสอบสวน
โดย	ไกรพิชญ์ ไสว
สาขาวิชา	นิติวิทยาศาสตร์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ พงษ์พิชญ ภัคดีณรงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบ โดย

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ชูสกุลเกรียง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ พงษ์พิชญ ภัคดีณรงค์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร. สฤกษ์ดี สืบพงษ์ศิริ)

57312309 : นิติวิทยาศาสตร์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การเก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุ, อาสากู้ภัย, พนักงานสอบสวน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง อาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวนเพื่อพัฒนาแนวทางในการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวน โดยขอบเขตของการวิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคืออาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษใช้ระยะเวลาในการทำวิจัย 7 เดือน โดยใช้งบประมาณ 25,000 บาท

วิธีการวิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คืออาสากู้ภัยจำนวน 50 คน พนักงานสอบสวนจำนวน 50 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้การหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (t –test for Independent Samples)

ผลการวิจัย จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุทางด้านอาสากู้ภัยส่วนใหญ่ต่ำกว่า 25 ปี และพนักงานสอบสวนมีช่วงอายุ 26-35 ปี ด้านสถานภาพ อาสากู้ภัยส่วนใหญ่จะโสดและพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ จะมีคู่สมรส ด้านการศึกษา อาสากู้ภัยส่วนใหญ่ เรียนจบ ปวส. พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่จบปริญญาตรีขึ้นไป และประสบการณ์ด้านการทำงาน อาสากู้ภัยจะมีประสบการณ์ด้านการทำงานที่ 6-10 ปี และพนักงานสอบสวนจะมีประสบการณ์ด้านการทำงาน 11 ปี ขึ้นไป จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม การแสดงค่าเฉลี่ยและค่าสถิติเปรียบเทียบความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวน เป็นรายชื่อ จะพบว่า มีทั้งข้อที่อาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวนมีความคิดเห็นแตกต่างกันความคิดเห็นไม่ไปในทางเดียวกัน และมีบางข้อที่อาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวนมีความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุที่เหมือนกัน โดยความคิดเห็นที่ต่างกัันนั้นสืบเนื่องมาจากปัจจัยหลายๆอย่างเช่นการได้รับการฝึกอบรมที่ไม่เท่ากัน ประสบการณ์ทำงานที่ไม่เท่ากัน ระดับการศึกษาที่ต่างกััน อายุที่ต่างกัันเป็นต้น และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรค จะพบว่า ทั้งอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวน มีปัญหาและอุปสรรค ที่ใกล้เคียงกันได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากรคือมีบุคลากร ไม่เพียงพอ ปัญหาด้านงบประมาณคืองบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหาด้านอุปกรณ์คือมีอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย และปัญหาด้านองค์กร คือองค์กรยังขาดการแลกเปลี่ยนความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

57312309 : Major (FORENSIC SCIENCE)

Keyword : preservation of the scene. rescue personnel.inquiry officers.

MISS KRAIPIT SAWAI : GUIDELINES FOR THE SCENCE PROTECTION OF
RESCUE VOLUNTEER AND INQUIRY OFFICIAL THESIS ADVISOR : ASSOCIATE
PROFESSOR PONGPITSANU PAKDEENARONG

The purpose of the research was to study the opinion in the protection of preserving the scene and study the problems and difficulties in the cooperative working between the rescuer volunteers and the inquiry officials. This would help improve guidelines for the protection of preserving the scene of rescue volunteers and inquiry officials. The study applied two sample groups, which were rescuer volunteers and inquiry officials in Sisaket Province. The duration of the syudy was seven months. The Budget was 25,000 baht.

In Research Mythology the study used two sample groups, 50 rescuer volunteers and 50 inquiry officials. The research tool was a questionnaire and data analysis by finding the result of sample group and t-test for Independent Samples.

The research found that the two groups of samples were mostly male. Most of the rescuer volunteers were under 25 years old and the inquiry officials were 26-35 years old. Most of the rescuer volunteers were single and most inquiry officials were married. Most of the volunteers had High Vocational Certificate while inquiry officials were graduates or higher and also had working experiences. The rescuer volunteers had been

working for 6-10 years and the inquiry officials had more than 11 years of work experiences.

From analysis, data from questionnaire compared the average and statistical value of opinions in the protection of preserving the scene of rescue volunteers and inquiry officials on a case-by-case basis. It found that some cases displayed the disagreement of the opinions from the rescuer volunteers and inquiry officials. Meanwhile some other cases showed the agreement of both groups. The disagreement of the opinions was caused by several factors such as unequal training period, unequal working experiences, unequal education level, and unequal age, etc. Analyzing data of problems and difficulties found that rescuer volunteers and inquiry officials had several difficulties such as insufficiency of staff, budgeting problem, outdated tools and insufficient knowledge sharing in organization.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาผู้ภัยและพนักงานสอบสวนในครั้งนี้เกิดขึ้นและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดและความรู้ต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ ทางผู้ทำการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พงษ์พิชญ ภักดีณรงค์ ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ นี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามหลาย ๆ ท่านที่คอยให้การช่วยเหลือ แนะนำ และเป็นกำลังใจให้การทำวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ไกรพิชญ์ ไสว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
3. ขอบเขตการวิจัย.....	6
4. นิยามศัพท์เฉพาะ	6
5. กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	7
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	8
บทที่ 2	9
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
1. ความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน	9
2. ขั้นตอนพื้นฐานการตรวจสถานที่เกิดเหตุ.....	12
4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
บทที่ 3	22
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	22
1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	22
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	24
การสัมภาษณ์.....	25
ประเภทของการสัมภาษณ์	25
บทที่ 4	27
ผลการวิจัยและวิเคราะห์	27
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
4.1.1 ด้านเพศ.....	28
4.1.2 ช่วงอายุ.....	29
4.1.3 สถานภาพ	29
4.1.4 ระดับการศึกษา	29
4.1.5 ประสบการณ์ด้านการทำงาน	29
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นในการปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยานใน สถานที่เกิดเหตุ	30
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษา วัตถุพยาน	34
4.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยาน.....	35
บทที่ 5	37
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	37
1. สรุปผลการวิจัย.....	37
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	41
3. ข้อเสนอแนะ	43
รายการอ้างอิง	45
ภาคผนวก ก.....	46

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบัน นิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญมากในการสืบสวนสอบสวนคดีต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญต่อพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นอย่างมาก สถานที่เกิดเหตุเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำผิดและเป็นที่ยอมรับของร่องรอยและพยานหลักฐาน การรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงไว้ในสภาพเดิมมากที่สุด จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการสืบสวนสอบสวนและคลี่คลายคดี

ในการสืบสวนคดีอาญานั้น พยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่สอบสวนได้พบและรวบรวมได้จากสถานที่เกิดเหตุ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การจับกุมและนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินการตามกฎหมาย สิ่งที่เจ้าหน้าที่สอบสวนต้องประสบปัญหาหนักที่สุดในสถานที่เกิดเหตุคือประชาชนที่ขอบมุงดูเมื่อมีเหตุการณ์ เกิดขึ้น และมักจะเข้ามาในบริเวณที่เกิดเหตุทำลายหลักฐานร่องรอยต่าง ๆ ที่คนร้ายอาจทิ้งไว้โดยไม่ได้เจตนา ซึ่งอาจทำให้พยานหลักฐานถูกทำลายตามไปด้วย

การรักษาสถานที่เกิดเหตุจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง นอกจากเจ้าหน้าที่สอบสวนแล้ว ยังพบว่าผู้ที่มักจะมีส่วนสำคัญและเป็นผู้คนกลุ่มแรกที่ได้เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุ นั่นก็คืออาสาสมัครกู้ภัยจากมูลนิธิต่าง ๆ บุคคลทั้งสองกลุ่มนี้ต้องเข้าถึงสถานที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุดเมื่อมีเหตุเกิดเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ประสบเหตุและรักษาวัตถุพยานรวมทั้งรักษาบริเวณที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิมมากที่สุดเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการคลี่คลายคดี

จากคำนิยามการรักษาสภาพสถานที่เกิดเหตุหมายถึง การรักษาให้สภาพสถานที่เกิดเหตุอยู่ในสภาวะเดียวกับที่พบครั้งแรกไว้ระยะหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันป้องกันไม่ให้เอกสารหรือหลักฐานสูญหาย การรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิมนั้น จุดประสงค์หลักคือการรักษาข้อมูลที่อยู่ในที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ที่รุคไปยังสถานที่เกิดเหตุ พึงระลึกไว้เสมอว่า การรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิมนั้น จะมีผลอย่างยิ่งต่อการคลี่คลายคดี จึงต้องทำการรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิมไว้ให้ดีที่สุด [1]

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้ทำการวิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวน ซึ่งผู้ทำการวิจัยได้เลือกศึกษา กลุ่มอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวนที่อยู่ในเขตพื้นที่ จังหวัดศรีสะเกษ เพราะจังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีคดีมีเหตุเกิดขึ้นมากมายในแต่ละปีเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลกับจังหวัดใกล้เคียงอย่างเช่น จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดสุรินทร์โดยจังหวัดศรีสะเกษจะมีเหตุเกิดขึ้นมาก รองจากจังหวัดอุบลราชธานีและมีเหตุเกิดขึ้นมากกว่าจังหวัดสุรินทร์ซึ่งทั้งสองจังหวัดเป็นจังหวัดที่มีเขตพื้นที่ติดกับจังหวัดศรีสะเกษ อีกทั้งจังหวัดศรีสะเกษยังมีกลุ่มอาสากู้ภัยทำงานร่วมกับพนักงานสอบสวนคอยช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะคดีที่เป็นอาชญากรรม เช่น คดีดังในจังหวัดศรีสะเกษ ที่สะเทือนใจผู้คนเป็นจำนวนมาก อย่างคดีปล้นปั้มน้ำมัน เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน 2556 เกิดเหตุคนร้ายปล้นปั้มน้ำมัน 3 แห่งในคืนเดียวกัน ภายในตัวเมืองศรีสะเกษ และใช้มีดแทงพนักงานปั้มน้ำมันเสียชีวิต 1 คน โดยภาพจากกล้องวงจรปิดของปั้มน้ำมันแห่งหนึ่งริมถนนศรีสะเกษ-อุทุมพรพิสัย ตำบลหนองไผ่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ บันทึกภาพขณะคนร้ายเป็นชาย 3 คน สูงประมาณ 170 เซนติเมตร อายุประมาณ 30 ปี โดย 1 ใน 3 คนร้ายไม่สวมเสื้อ และมีรอยสักตามลำตัวหลายแห่ง ขี่รถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า รุ่นเวฟ สีแดง ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนเข้าไปเติมน้ำมัน ขณะนายสมศักดิ์ สมใจ พนักงานปั้มน้ำมันกำลังเติมน้ำมัน คนร้ายเข้าไปรุมชกต่อจนล้มลงก่อนช่วยกันจับกดลงพื้นใช้มีดแทง บริเวณเหนือราวนมด้านซ้าย ชายโครง กกหู และกลางหลังจนเสียชีวิต ชิงเงินจำนวนหนึ่ง รวมทั้งโทรศัพท์มือถือของผู้ตายหลบหนีไป ขณะเกิดเหตุมีชาวบ้านขี่รถจักรยานยนต์เข้าไปเติมน้ำมัน แต่คนร้ายไม่สนใจยังลงมือก่อเหตุอย่างใจเย็น [2] คดีนี้เป็นคดีตัวอย่างที่พนักงานสอบสวนและอาสากู้ภัยร่วมมือกันปฏิบัติงานตั้งแต่เข้าช่วยเหลือผู้ประสบเหตุป้องกันสถานที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิมมากที่สุดและการสืบหาตัวคนร้ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจจนสามารถจับกุมตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ นอกจากนี้คดีนี้แล้วยังมีคดีเกิดขึ้นอีก ต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุบนท้องถนน ปล้นทรัพย์ ข่มขืน ฆาตกรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวนเข้าไปให้การช่วยเหลือเป็นลำดับต้นๆ จึงทำให้เป็นที่มา ที่ผู้ทำการวิจัยต้องการศึกษาแนวทางการพัฒนาในการเก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวน

ตัวอย่าง สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2549 – 2558 [3]

ประเภทคดี	2549 (2006)	2550 (2007)	2551 (2008)	2552 (2009)	2553 (2010)	2554 (2011)	2555 (2012)	2556 (2013)	2557 (2014)	2558 (2015)
รับแจ้ง (Reported)										
รวม	40	47	48	29	43	28	48	37	29	33
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	26	33	35	26	27	23	43	22	20	28
ปล้นทรัพย์	4	1	2	-	1	-	-	4	-	-
ชิงทรัพย์	9	7	9	3	11	2	3	9	4	2
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
วางเพลิง	1	6	2	-	3	3	2	2	4	3
จับ (Arrested)										
รวม	18	33	36	23	39	24	43	33	23	30
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	13	23	27	20	24	21	38	18	18	26
ปล้นทรัพย์	3	-	1	-	1	-	-	4	-	-
ชิงทรัพย์	1	5	6	3	11	2	3	9	1	1
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
วางเพลิง	1	5	2	-	3	1	2	2	3	3

สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง
จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2549 – 2558

ประเภทคดี	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
	(2006)	(2007)	(2008)	(2009)	(201)	(2011)	(2012)	(201)	(2014)	(2015)
รับแจ้ง (Reported)										
รวม	36	39	43	47	39	34	35	29	27	25
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	22	27	32	35	30	21	31	21	22	22
ปล้นทรัพย์	2	-	1	3	2	-	1	1	1	1
ชิงทรัพย์	10	5	6	4	5	3	2	6	1	1
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วางเพลิง	2	7	4	5	2	10	1	1	3	1
จับ (Arrested)										
รวม	27	31	33	35	32	25	32	28	25	25
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	17	22	23	25	23	18	29	20	21	22
ปล้นทรัพย์	2	-	1	2	2	-	1	1	1	1
ชิงทรัพย์	6	4	5	3	5	3	1	6	1	1
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วางเพลิง	2	5	4	5	2	4	1	1	2	1

สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง
จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2549 – 2558

ประเภทคดี	2549 (2006)	2550 (2007)	2551 (2008)	2552 (2009)	2553 (2010)	2554 (2011)	2555 (2012)	2556 (2013)	2557 (2014)	2558 (2015)
รับแจ้ง (Reported)										
รวม	90	82	60	59	38	47	43	67	46	43
ฆ่าผู้อื่น โดย เจตนา	54	47	46	43	28	28	28	43	31	31
ปล้น ทรัพย์	14	8	1	4	2	5	2	1	3	-
ชิง ทรัพย์	18	22	11	6	5	6	8	21	8	8
ลักพา เรียกค่า ไถ่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วางเพลิง	4	5	2	6	3	8	5	2	4	4
จับ (Arrested)										
รวม	57	58	39	35	28	29	23	57	40	38
ฆ่าผู้อื่น โดย เจตนา	30	32	31	22	19	15	15	37	27	29
ปล้น ทรัพย์	13	6	1	4	2	5	1	1	3	-
ชิง ทรัพย์	13	16	5	5	4	4	5	18	7	6
ลักพา เรียกค่า ไถ่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วางเพลิง	1	4	2	4	3	5	2	1	3	3

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน

3. ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตทางด้านพื้นที่
การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง โดยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน ที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการทำวิจัย ทั้งหมด 7 เดือน โดยเริ่มดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2561 และจะนำเสนอผลงานวิจัยพร้อมตีพิมพ์ ภายในเดือนพฤศจิกายน 2561
3. ขอบเขตด้านงบประมาณ
ผู้วิจัย ได้กำหนดงบประมาณ ในการทำงานวิจัยทั้งหมด ไม่เกิน 25,000 บาท

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

สถานที่เกิดเหตุ (Crime scene) หมายถึง สถานที่ที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นทั้งทางแพ่งและทางอาญา โดยทั่วไปแล้วผู้กระทำความผิดมักทิ้งร่องรอยหรือพยานหลักฐานไว้ในสถานที่เกิดเหตุซึ่งจะทำให้ผู้ที่ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุสามารถเก็บร่องรอยหรือพยานหลักฐานและอ่านสภาพของสถานที่เกิดเหตุได้ว่า ใครเป็นผู้กระทำความผิด กระทำอย่างไร ด้วยวิธีการใด เมื่อเวลาใด และประสงค์ต่ออะไร [4]

การรักษาสถานที่เกิดเหตุ หมายถึง การรักษาให้สภาพที่เกิดเหตุอยู่ในสภาวะเดียวกับที่พบครั้งแรกไว้ระยะหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันก็ป้องกันไม่ให้หลักฐาน สูญหาย [5]

พยานหลักฐาน หมายถึง พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือบุคคลตลอดจนหลักฐานอื่นที่ใช้พิสูจน์ข้อเท็จจริงในการกระทำผิดได้ [6]

วัตถุพยาน หรือ พยานวัตถุ หมายถึง พยานหลักฐานที่อาจเป็นวัตถุสิ่งของ สสาร หรือแม้แต่อากาศธาตุ ซึ่งอาจจะมองเห็นหรือมองไม่เห็นก็ได้ ที่มีความเกี่ยวข้องกับคดีที่สอบสวนอยู่ [7]

การสอบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่น ๆ ตามบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งพนักงานสอบสวนได้กระทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา

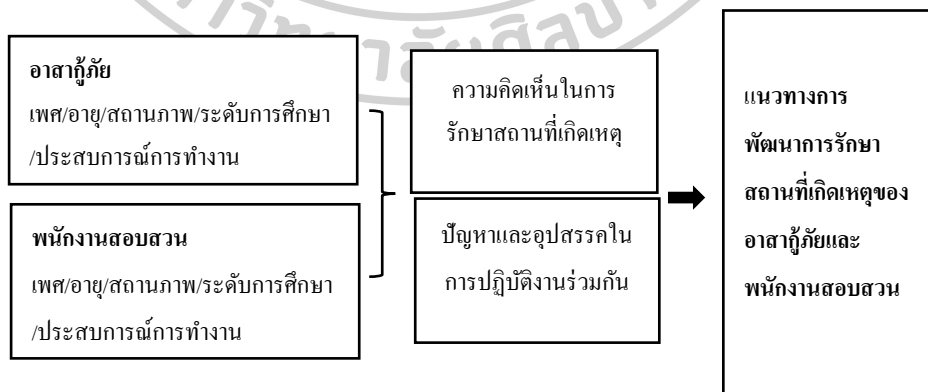
พนักงานสอบสวน หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา(จากการร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ) เพื่อจะทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิด และเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ

กู้ภัย หมายถึง การช่วยชีวิต ผู้ที่ประสบภัย ให้รอดพ้นจากภัยพิบัติ, ระหว่างเกิดหรือหลังพิบัติเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งไม่ได้จำกัดแก่ขบวนท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งบางครั้งอาจจะสับสนกับการเก็บกู้ศพหรือ งานช่วยเหลือประชาชน

อาสากู้ภัย หมายถึง คำที่ใช้เรียกกลุ่มคนผู้มีความเสียสละทั้งทางกายและทางใจ เพื่ออุทิศให้แก่สังคมและเพื่อนร่วมโลก ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ โดยไม่คำนึงถึงชนชั้น วรรณะ เชื้อชาติ หรือศาสนา และเป็นผู้ซึ่งยอมเสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือสังคม โดยที่ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ

5. กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดด้านวิเคราะห์ระบบ ทฤษฎีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน มากำหนดในการเป็นเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ และกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยให้มีความสอดคล้องกัน และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของการรักษาสถานที่เกิดเหตุระหว่างเจ้าหน้าที่สอบสวน และเจ้าหน้าที่กู้ภัยในจังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 1 แผนภาพกรอบแนวความคิด

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. สามารถทราบถึงความคิดเห็นในการรักษาสภาพสถานที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวนและอาสาผู้ภัย
2. สามารถทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาผู้ภัยและพนักงานสอบสวน
3. สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุระหว่างอาสาผู้ภัยและพนักงานสอบสวน
4. สามารถนำปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไขให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรมให้ได้มากที่สุด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยให้สามารถดำเนินการศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการจำแนกประเด็นที่มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุและการตรวจสถานที่เกิดเหตุ
2. ขั้นตอนพื้นฐานการตรวจสถานที่เกิดเหตุ
3. หลักปฏิบัติในการเก็บรวบรวมพยานวัตถุ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน

เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น สถานที่เกิดเหตุจะเป็นบริเวณที่ได้รับความสนใจจากประชาชน และ สื่อมวลชนจำนวนมาก โดยเฉพาะคดีอาญาที่มีความรุนแรงและโหดร้ายจะมีผู้คนมา มุงดูกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจส่งผลให้วัตถุพยานที่กระจัดกระจายอยู่ใน สถานที่เกิดเหตุถูกทำลายจนมีความเสียหายหรือสูญหายไป เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึง จำเป็นต้องมีการป้องกันและการรักษาสถานที่เกิดเหตุ และรักษาวัตถุพยานไม่ให้เกิดความเสียหาย

การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการ ป้องกันหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุไม่ให้เกิดความเสียหาย และให้อยู่ในสภาพเดียวกับที่พบครั้งแรก

ความหมายของสถานที่เกิดเหตุ

สถานที่เกิดเหตุ คือ สถานที่ที่จะพบวัตถุพยานที่เกี่ยวข้องกับเหตุที่เกิดขึ้น ทำให้เราสามารถ วิเคราะห์, ตั้งข้อสันนิษฐาน, จำลองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ และสามารถสืบสวนสอบสวน (Investigation) ให้ทราบว่า ใครเป็นผู้กระทำความผิด, ทำอย่างไร, ด้วยวิธีการใด, เมื่อใด, ที่ไหน ประสงค์กระทำต่อสิ่งใด และสาเหตุเพราะอะไร

สถานที่เกิดเหตุ หมายถึง สถานที่ที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นทั้งทางแพ่ง และทางอาญา โดยทั่วไปแล้วผู้กระทำความผิดมักทิ้งร่องรอยหรือพยานหลักฐานไว้ในสถานที่เกิดเหตุซึ่งจะทำให้

ผู้ที่ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุสามารถเก็บร่องรอยหรือพยานหลักฐานและอ่านสภาพของสถานที่เกิดเหตุได้ว่า ใครเป็นผู้ที่กระทำผิด กระทำอย่างไร ด้วยวิธีการใด เมื่อเวลาใด และประสงค์ต่ออะไร สถานที่เกิดเหตุ หมายถึง สถานที่ที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น และสามารถหาพยานวัตถุได้ด้วยซึ่งจะทำให้ผู้ที่ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุสามารถอ่านสภาพของสถานที่เกิดเหตุได้ว่าใครควรจะเป็นผู้กระทำผิดทำอะไร ด้วยวิธีการใด เมื่อเวลาอะไร และประสงค์ต่ออะไร

ความสำคัญของการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ เริ่มจากการประเมินข้อมูลจากบุคคลที่เข้าไปในที่เกิดเหตุเกิดเหตุก่อนหน้านั้น เพื่อให้รูปสภาพสถานที่เกิดเหตุ นำมาประเมินขอบเขตสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งโดยปกติแล้ว คำจำกัดความของสถานที่เกิดเหตุ หมายถึง “สถานที่ที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น และสามารถหาพยานวัตถุได้” นั้น หมายความรวมถึงเส้นทางเข้า-ออก และ หลบหนีของผู้กระทำผิดด้วย ทำให้ขอบเขตสถานที่เกิดเหตุ อาจมีมากกว่าหนึ่งบริเวณ เส้นทางของแต่ละบริเวณ ที่เชื่อมโยงกัน อาจมีพยานวัตถุปรากฏอยู่ด้วย จึงเป็นดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนที่จะทำการกั้นบริเวณสถานที่เกิดเหตุให้กว้าง หรือแคบ แล้วแต่พยานวัตถุที่ปรากฏในเบื้องต้น หากขณะทำการตรวจพบพยานวัตถุภายนอกบริเวณที่กั้นไว้ พนักงานสอบสวนสามารถขยายขอบเขตบริเวณสถานที่เกิดเหตุได้[8]

การตรวจสถานที่เกิดเหตุในปัจจุบันมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้น เพราะมีการ เผยแพร่วิทยุการด้านนี้อย่างแพร่หลาย ผู้กระทำความผิดมักมีความคิดและเรียนรู้ที่จะไม่ทิ้งหลักฐานไว้ในสถานที่เกิดเหตุ หรือ ทำลายพยานหลักฐานหลังจากที่ได้กระทำความผิดแล้ว เช่น บางคดีคนร้ายได้ใส่ถุงมือเพื่อป้องกันไม่ให้พบรอยลายนิ้วมือไปติดกับวัตถุต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุ เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสถานที่เกิดเหตุค้นหารอยลายนิ้วมือแฝงได้ หรือแม้กระทั่งในคดีฆาตกรรมบางคดีอาจทำการ หันศพเพื่อแยกชิ้นส่วนหลักฐานออกเป็นชิ้นๆและนำไปทิ้งหลาย ๆ ที่เพื่อกระบวนการค้นหาพยานวัตถุมีความยากลำบากต่อกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่

ผู้ตรวจสถานที่เกิดเหตุจึงต้องมีการเรียนรู้และฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถ และต้องผ่านการทดสอบจนเป็นที่แน่ใจแล้วว่าสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสามารถนำอุปกรณ์เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เพื่อจะทำให้ได้พยานหลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ ในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้อย่างถูกต้อง

ความหมายของวัตถุพยาน

วัตถุพยาน หรือ พยานวัตถุ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างหากอยู่ในสภาวะ ที่เหมาะสม ไม่ว่าจะ เป็นวัตถุ สสาร หรือ ร่องรอยต่าง ๆ สิ่งใดก็ตามที่สามารถใช้พิสูจน์ได้ว่าการกระทำผิด เกิดขึ้น บอกได้ว่าใครเป็นผู้กระทำความผิด สามารถเชื่อมโยงผู้กระทำความผิดเข้ากับอาชญากรรมได้

วัตถุพยาน คือ หลักฐานในการติดตามตัวผู้กระทำความผิดที่น่าเชื่อถือได้นอกเหนือไปจากประจักษ์ พยาน(พยานบุคคล) ที่รู้เห็นการกระทำความผิด พบได้ในสถานที่เกิดเหตุ ตัวผู้เสียหายหรือตัว ผู้กระทำความผิด อาจเป็นอะไรก็ได้ เช่น คราบเลือด รอยฟกช้ำ ปลอกกระสุนปืน [9]

ความหมายการตรวจสถานที่เกิดเหตุ

การตรวจสถานที่เกิดเหตุ หมายถึง การตรวจหาร่องรอย หลักฐานจากสถานที่ใดสถานที่ หนึ่ง เพื่อให้เกิดความกระจ่างในทางคดีที่ดำเนิน การสืบสวนอยู่ เช่น ในสถานที่ เกิดเหตุลักทรัพย์ สถานที่พบศพ หรือสถานที่น่าสงสัยว่า ได้มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น การปฏิบัติในการตรวจ สถานที่ เกิดเหตุถือว่ามีค่าสำคัญมาก โดยเฉพาะคดีที่ไม่มีประจักษ์พยานหรือหาพยานบุคคลไม่ได้หรือคดี ฆาตกรรม ที่มีการเคลื่อนย้ายหลักฐานและพยายามบิดเบือนทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสับสน

การตรวจสถานที่เกิดเหตุ หมายถึง การตรวจสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ทางคดีอาญาขึ้น เช่น การประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย การโจรกรรม ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ เป็นต้น และยังหมายความว่า การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการสอบสวนคดีอาญา เดินทางไปยัง สถานที่ เกิดการ กระทำความผิดอาญาหรือเกิดมีคดีอาญาเกิดขึ้น เพื่อตรวจสืบทราบและค้นหาร่องรอยของการกระทำ ความผิด

การตรวจสถานที่เกิดเหตุจึงมีความสำคัญต่อการสืบสวนสอบสวนเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะ ส่งผล ต่อการคลี่คลายคดีที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ในการตรวจสถานที่ เกิดเหตุต้องเริ่มจากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายให้ไป ตรวจสถานที่เกิดเหตุชุดแรกซึ่งอาจจะเป็นตำรวจสายตรวจในท้องที่ที่เกิดเหตุ เมื่อ ไปถึงที่เกิดเหตุต้องพยายาม ป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุดเพื่อให้ เจ้าหน้าที่ชุดหลัง ซึ่งได้แก่พนักงานสอบสวนและ เจ้าหน้าที่ ตรวจสถานที่เกิดเหตุเข้าไปตรวจเก็บ วัตถุพยานได้

จากความความหมายของการตรวจสถานที่เกิดเหตุ สรุปได้ว่า คือการค้นหาคำยวิธิการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานที่สำคัญเพื่อให้เป็นประโยชน์ในการสอบสวน เพื่อให้ทราบรายละเอียด ของการทำความผิด

2. ขั้นตอนพื้นฐานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

เป็นกระบวนการทำงานตามหลักสากล ที่เป็นที่ยอมรับ โดยมีการแบ่ง ขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุออกเป็น 12 ขั้นตอนดังนี้ [10]

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม

การเตรียมความพร้อมแบ่งออกได้เป็นการเตรียมความพร้อมของบุคคล และเครื่องมือ รวมถึง การประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่เกิดเหตุเพื่อวางแผน เตรียมเครื่องมือ บุคลากร โดย ในขั้นตอนเตรียมความพร้อมสามารถแบ่ง ได้ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของบุคคลจำเป็นต้องมีความรู้โดยการผ่านการอบรมของบุคคล รวมถึงการเตรียม ความพร้อมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรม

2. การเตรียมความพร้อมของเครื่องมือ

- กระเป๋าบรรจุอุปกรณ์ตรวจเก็บวัตถุพยาน
- ชุดอุปกรณ์ถ่ายภาพ
- อุปกรณ์อื่น

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการเมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุ

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เมื่อเดินทางมาถึงสถานที่เกิดเหตุไม่ควรเร่งรีบในการเข้าไปภายในสถานที่ เกิดเหตุในทันที ควรมีการวางแผนปฏิบัติงาน (เพื่อใช้เป็นข้อมูลวางแผนการปฏิบัติงาน) โดยวางกรอบแนวทางการตรวจที่ เกิดเหตุเมื่อมาถึง วางแผนการบันทึกอย่างชัดเจน และให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ตรวจ โดยปกติแล้วบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานที่เกิดเหตุ ในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ ที่เดินทางมาถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรก มักไม่ใช่พนักงานสอบสวน แต่จะเป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ ที่มีหน้าที่เดินทาง มาตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ฝ่ายสืบสวน อาสาสมัคร หรือประชาชนทั่วไป เมื่อพนักงานสอบสวนมาถึงสถานที่เกิดเหตุ จึง ควรสอบถามและจดชื่อบุคคลเหล่านี้ไว้เป็นลำดับแรกเพื่อประโยชน์แห่งคดี หน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่เดินทางมาถึงสถานที่เกิดเหตุ เมื่อพนักงานสอบสวนมาถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องมีการวางแผนจัดการและประสานงาน การทำงานในสถานที่เกิดเหตุซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับคดีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยปฏิบัติดังนี้

1. ปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุด้วย แถบกั้นสถานที่เกิดเหตุ
2. พิจารณาวางแผนการตั้งประเด็นคำถาม เช่น มีอะไรเกิดขึ้นในสถานที่เกิดเหตุ ความรุนแรงของ เหตุการณ์ในสถานที่เกิดเหตุมีมากน้อยเพียงใด
3. พิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษหรือความช่วยเหลือทางการแพทย์

4. พิจารณาว่ามีอันตรายแฝงในบริเวณสถานที่เกิดเหตุหรือไม่ หากมีอันตรายให้พิจารณาหาวิธีป้องกัน ทั้งตัวเองและสมาชิกผู้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

5. พิจารณาว่าสถานที่เกิดเหตุอยู่ภายในอาคารหรือ ภายนอกอาคาร เพราะขั้นตอนการปฏิบัติงานอาจแตกต่างกันรวมถึงให้พิจารณาด้วยว่า สถานที่เกิดเหตุอยู่ในที่ทุรกันดารหรือไม่

6. พิจารณาว่าต้องมีการแจ้งให้ผู้ใดทราบเพิ่มเติมหรือไม่ เช่น ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

7. พิจารณาว่าการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุต้องมีการใช้อุปกรณ์พิเศษเพิ่มหรือไม่เพื่อจะได้ประสานงานได้ทันทั่วถึง

8. พิจารณาว่าสภาพอากาศเป็นเช่นไร เพื่อหาวิธีป้องกันหรือบรรเทาไม่ให้สภาพอากาศทำลายวัตถุพยานได้

9. พิจารณาลักษณะการกระทำผิดลักษณะคดีเพื่อร่วมกับเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานในการวางแผนตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

ขั้นตอนที่ 3 การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ เริ่มจากการประเมินข้อมูลจากบุคคลที่เข้าไปในที่สถานเกิดเหตุก่อนหน้านั้น เพื่อให้รูปสภาพสถานที่เกิดเหตุ นำมาประเมินขอบเขตสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งโดยปกติแล้ว คำจำกัดความของสถานที่เกิดเหตุ หมายถึง “สถานที่ที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น และสามารถหาวัตถุพยานได้” นั้น หมายความว่ารวมถึงเส้นทางเข้า-ออก และ หลบหนีของผู้กระทำผิดด้วย ทำให้ขอบเขตสถานที่เกิดเหตุ อาจมีมากกว่าหนึ่งบริเวณ เส้นทางของแต่ละบริเวณ ที่เชื่อมโยงกัน อาจมีวัตถุพยานปรากฏอยู่ด้วย จึงเป็นดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนที่จะทำการกั้นบริเวณสถานที่เกิด เหตุให้กว้าง หรือแคบ แล้วแต่วัตถุพยานที่ปรากฏในเบื้องต้น หากขณะทำการตรวจพบวัตถุพยานนอกแนวบริเวณที่กั้น ไว้ พนักงานสอบสวนสามารถขยายขอบเขตบริเวณสถานที่เกิดเหตุได้ หลังจากมีการกำหนดขอบเขตสถานที่เกิดเหตุแล้ว ต้องมีการกำหนดบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจสั่งการ ใน บริเวณสถานที่เกิดเหตุ และต้องจดบันทึกโดยละเอียดว่าผู้ใดเข้าออก ในบริเวณสถานที่เกิดเหตุอย่าพยายามใช้ความจำ เด็ดขาด และที่สำคัญต้องป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณสถานที่เกิดเหตุโดยเด็ดขาด วิธีการป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุ

1. ใช้อุปกรณ์ เช่น แถบกั้นสถานที่เกิดเหตุ(POLICE LINE) หรืออุปกรณ์อื่น ในการปิดล้อมบริเวณที่กำหนดเป็น สถานที่เกิดเหตุ และกำหนดบริเวณที่จอดรถเพื่อป้องกันการทำให้เกิดการปนเปื้อนภายในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ โดย

2. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลบริเวณโดยรอบสถานที่เกิดเหตุ จดบันทึกบุคคลและยานพาหนะที่ผ่านเข้าออก บริเวณสถานที่เกิดเหตุ
3. ป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น ประชาชน หรือ สื่อมวลชนเข้าไปในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ
4. กรณีผู้บังคับบัญชาหรือ ผู้เกี่ยวข้องเข้าไปภายในบริเวณสถานที่เกิดเหตุต้องมีการบันทึกชื่อบุคคลที่อาจ เข้าออกจากสถานที่เกิดเหตุ และกำหนดเส้นทางการเข้าออกและเส้นทางการเคลื่อนที่ภายในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ ให้ชัดเจน เพื่อป้องกันบริเวณสถานที่เกิดเหตุถูกทำลายโดยการปนเปื้อน เช่น การปนเปื้อนจากรองเท้าหรือรอยรองเท้า
5. ผู้ที่จะเข้าออก จากบริเวณ สถานที่เกิดเหตุ ต้องมีการสวมถุงคลุมเท้า และถุงมือ เพื่อป้องกันบริเวณสถานที่ เกิดเหตุถูกปนเปื้อน ถึงแม้ว่าจะมีการป้องกันการปนเปื้อนในเบื้องต้นแล้วก็ตาม การจับต้องสิ่งต่าง ๆ ในบริเวณสถานที่ เกิดเหตุ ก็ต้องทำด้วยความระมัดระวัง โดยตระหนักว่า ถุงคลุมเท้า และถุงมือ แม้จะป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนรอย ลายนิ้วมือ รอยเท้าหรือรอยรองเท้า แต่ก็อาจไปเช็ดทำลาย ร่องรอยลายนิ้วมือและรอยเท้าหรือรอยรองเท้าของผู้กระทำ ผิดโดยไม่ตั้งใจ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์และเมื่อออกจากบริเวณสถานที่เกิดเหตุแล้ว หากเป็นไปได้ถ้าต้องการจะกลับเข้าไป อีก ควรมีการเปลี่ยนถุงมือ และถุงคลุมเท้าทุกครั้ง โดยใช้เส้นทางเดิมที่กำหนดไว้ในการเข้า บริเวณสถานที่เกิดเหตุ ครั้งแรก
6. กรณีตรวจพบอาวุธในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ เช่น อาวุธปืน มีด ไม่ควรจับต้องโดยตรง ควรใช้วัสดุที่เหมาะสม
7. กรณีพบอาวุธอยู่ในน้ำ การเก็บควรเก็บไว้ในสภาพที่มีน้ำในแหล่งที่พบอาวุธตกอยู่ และนำกลับไปตรวจวิเคราะห์ ในห้องปฏิบัติการ เพื่อป้องกันการเกิดสนิมทำลายวัตถุพยาน
8. กรณีพบวัตถุพยานอยู่ภายนอกอาคาร และสภาพอากาศขณะนั้นอาจจะส่งผลต่อวัตถุพยาน เช่น บริเวณสถานที่ เกิดเหตุอาจมีฝนตก ให้รีบดำเนินการกับวัตถุพยานนั้นเป็นลำดับแรก โดยถ่ายภาพ บันทึกตำแหน่ง และ ทำการตรวจเก็บ วัตถุพยานนั้นก่อน
9. กรณีการแถลงข่าว ให้พิจารณากำหนดสถานที่ เพื่อไม่ให้เป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่และทำให้สถานที่ เกิดเหตุได้รับความเสียหาย

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ในขั้นตอนนี้ เป็นการที่พนักงานสอบสวนเริ่มทำการตรวจสถานที่เกิดเหตุ โดยกำหนดรูปแบบ วิธีการ การตรวจ สถานที่เกิดเหตุให้เหมาะสมกับสภาพของสถานที่เกิดเหตุ รวมถึงการบันทึกสภาพ ทัว ๆ ไป ซึ่งเริ่มจากการสำรวจสถานที่ เกิดเหตุเบื้องต้น โดยพนักงานสอบสวน

เพื่อที่จะสามารถระบุบริเวณที่จะทำการสำรวจหาวัตถุพยาน โดยมุ่งเน้นที่วัตถุ พยานที่เสียหายได้ง่ายก่อน

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินวัตถุพยานที่พบในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ

เป็นขั้นตอนที่พนักงานสอบสวนต้องประเมินว่าวัตถุพยานทุกประเภทที่อาจพบในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ

การประเมินวัตถุพยานจะเริ่มละเอียดขึ้นในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควร สังเกตวัตถุพยานชนิดที่เสียหายง่ายไปยังวัตถุพยานที่เสียหายยาก ในกรณีวัตถุพยานที่เสียหายง่าย

ขั้นตอนที่ 6 การบรรยายสภาพของสถานที่เกิดเหตุ

การบรรยายสภาพของสถานที่เกิดเหตุ เป็นการบรรยายสภาพทั่วไปของ สถานที่เกิดเหตุ ทั้งก่อน และหลังตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ สภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดเหตุ สภาพวัตถุพยานภายในสถานที่ เกิดเหตุ ที่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น ความสว่าง กลิ่น สีของเปลวไฟ อื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 7 การถ่ายภาพในสถานที่เกิดเหตุ

เป็นการอธิบายวิธีการถ่ายภาพบริเวณสถานที่เกิดเหตุ ประกอบรายงาน การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ การถ่ายภาพระยะไกล การถ่ายภาพระยะกลาง และการถ่ายภาพระยะใกล้ ให้ครอบคลุมสภาพหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานที่เกิดเหตุ โดยเฉพาะวัตถุ พยานที่พบในสถานที่เกิดเหตุ เพื่อให้บุคคลที่ไม่ได้ไปร่วมตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุได้เห็นสภาพของสถานที่เกิดเหตุได้ชัดเจน ขึ้น โดยการถ่ายภาพในสถานที่เกิดเหตุของคดีแต่ละประเภท

ขั้นตอนที่ 8 การจัดทำแผนผัง/แผนที่ สเกตซ์ภาพสถานที่เกิดเหตุ

การจัดทำแผนผัง/แผนที่ สเกตซ์/ภาพสถานที่เกิดเหตุ(Prepare diagram/sketch of scene) เป็นการสเกตซ์ ภาพสถานที่เกิดเหตุ โดยมีการกำหนด ทิศ มาตรการส่วน และระยะ ต่าง ๆ ทั้งที่เป็น การสเกตซ์โครงร่างแบบคร่าวๆ ในสถานที่เกิดเหตุแล้วนำข้อมูลมาทำแผนผัง/แผนที่ อย่างละเอียด โดยให้มีสัดส่วนที่ถูกต้อง เพื่อให้ประกอบรายงานการ ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งบางคดีที่มีความสำคัญ อาจจำเป็นต้องนำข้อมูลจากแผนผัง/แผนที่ มาใช้ในการจำลองสถานที่ เกิดเหตุ และ

วิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงพฤติกรรม/ของผู้กระทำผิดในสถานที่เกิดเหตุขึ้นมาใหม่โดยแผนผัง/แผนที่ มีหลักการ ดังนี้

1. แสดงให้เห็นถึงโครงร่างแบบคร่าวๆ ของบริเวณสถานที่เกิดเหตุ
2. แสดงให้เห็นถึงตำแหน่งของวัตถุพยาน ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
3. แสดงให้เห็นถึงจำนวนวัตถุพยานและหมายเลขที่ใช้กำกับวัตถุพยานในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งต้อง สอดคล้องกับหมายเลขที่ใช้กำกับในการถ่ายภาพและการบันทึก/บรรยายสภาพบริเวณสถานที่เกิดเหตุ
4. แสดงให้เห็นถึงขอบเขตหรือขนาดของบริเวณสถานที่เกิดเหตุ และตำแหน่งที่ตรวจค้นพบวัตถุพยาน

ขั้นตอนที่ 9 การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุอย่างละเอียด

เป็นขั้นตอนที่พนักงานสอบสวนทำการค้นหาวัตถุพยานที่อาจพบในสถานที่เกิดเหตุ โดยการค้นหาค่าจะใช้รูปแบบ ตามความเหมาะสม

วิธีค้นหาแบบแถวหน้ากระดาน

วิธีการ: ให้ผู้ตรวจค้นเดินเรียงกันเป็นแถวหน้ากระดานจากจุดเริ่มต้นเดินขนานกับขอบพื้นที่ด้านใดด้านหนึ่ง เดินไปจนสุดบริเวณแล้วเลี้ยวกลับไป มีระยะเลี้ยวประมาณ 1 เมตร โดยในการเดินให้แบ่งพื้นที่แต่ละคนรับผิดชอบหาวัตถุพยานในเขตของตน

วิธีค้นหาแบบแถวหน้ากระดานประยุกต์

วิธีการ: ให้ผู้ตรวจค้นเดินเรียงกันเป็นแถวหน้ากระดานจากจุดเริ่มต้นเดินขนานกับขอบพื้นที่ ด้านใดด้านหนึ่ง เดินไปจนสุดบริเวณแล้วเลี้ยวกลับไป มีระยะเลี้ยวประมาณ 1 เมตร โดยในการเดินให้แบ่งพื้นที่แต่ละคนรับผิดชอบหาวัตถุพยานในเขตของตน อาจแบ่งเป็นแถวขนาดเท่าๆ กัน หลายแถวก็ได้ กรณีมีพุ่มไม้หรือสิ่งกีดขวาง ข้างหน้า ต้องทำการตรวจค้นข้างใต้สิ่งกีดขวางโดยละเอียด เมื่อพบวัตถุพยาน ให้ทุกคนหยุดรอจนกว่าจะถ่ายภาพและเก็บวัตถุพยานเรียบร้อยแล้ว

วิธีค้นหาแบบวงล้อ

วิธีการ: ให้แบบวงกลมออกเป็นเลี้ยวๆ ขนาดเท่าๆ กัน โดยให้แต่ละคนรับผิดชอบภายในเลี้ยว วงกลมนั้น ๆ โดยในการเดินตรวจค้นให้เริ่มต้นค้นหาจากจุดศูนย์กลางพร้อมกันแล้วเดินหน้าไปสู่อ้อมรอบวง เมื่อพบวัตถุพยานให้ดำเนินการตามวิธีการเก็บรวบรวม

วิธีค้นหาแบบวงกลมหรือก้นหอย

วิธีการ: ผู้ตรวจค้นเดินเป็นวงกลมเริ่มจากจุดศูนย์กลาง โดยเดินในแนวเส้นรอบวงของพื้นที่ จนทั่วบริเวณ เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่นอกอาคารที่มีบริเวณแคบ ๆ และมีผู้ตรวจค้นจำกัด อาจใช้เพียงคนเดียวก็ได้

วิธีค้นหาแบบโซน

วิธีการ: เจ้าหน้าที่ แต่ละคนตรวจค้น หากพื้นที่มีบริเวณกว้างและมีกำลังพลในการตรวจมาก อาจมีการแบ่งเป็น พื้นที่ย่อยอีกก็ได้ วิธีนี้ เหมาะสำหรับใช้ในอาคารที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ และมีจำนวนวัตถุพยาน ในแต่ละบริเวณไม่เท่ากันแบ่งพื้นที่ที่จะค้นหาวัตถุพยานออกเป็น ส่วน

ขั้นตอนที่ 10 การบันทึกและตรวจเก็บวัตถุพยาน

ความสำคัญของการตรวจเก็บวัตถุพยาน จนถึงขั้นตอนการรวบรวมและจัดส่งวัตถุพยาน จากสถานที่เกิดเหตุ จากร่างกายของผู้เสียหายหรือผู้ตาย อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในขั้นของการสืบสวนสอบสวน และในชั้นศาล

การเก็บวัตถุพยานต้องกระทำอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จึงจะถือเป็นวัตถุพยานที่ยอมรับได้ โดยเริ่มตั้งแต่

1. ผู้ที่จะทำการเก็บวัตถุพยานต้องเป็นผู้ที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เช่น เป็นพนักงานสอบสวน หรือเป็นเจ้าหน้าที่ พิสูจน์หลักฐาน
2. ผู้ที่จะทำการเก็บวัตถุพยาน ต้องเลือกวิธีที่เหมาะสมที่จะไม่ทำให้วัตถุพยานเสียหายค่าไป
3. การเก็บวัตถุพยานที่ผิดวิธีหรือไม่เหมาะสม ทำให้เกิดข้อโต้แย้งในชั้นศาล ได้ โดยการเก็บวัตถุพยานที่จะใช้เป็น วัตถุพยานในชั้นศาล จะต้อง
 - 3.1 ระบุรายละเอียดของพยาน วัตถุอย่างชัดเจน
 - 3.2 แสดงช่วงของการครอบครองพยานวัตถุโดยตลอด
 - 3.3 เป็นพยานวัตถุที่มีความเป็นสาระสำคัญ
 - 3.4 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายทุกขั้นตอน
4. เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน หรือพนักงานสอบสวนที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวมและ แสดงตำแหน่งของวัตถุพยานที่ตรวจพบต้องหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับวัตถุพยาน โดยตรง และควรใส่ถุงมือขณะทำการเก็บ วัตถุพยาน

ขั้นตอนที่ 11 การตรวจสอบขั้นสุดท้าย

การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุครั้งสุดท้าย เป็นการทบทวนเกี่ยวกับการวิเคราะห์รูปแบบทั้งหมดของ การตรวจ ค้นหา เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุพยานได้ถูกเก็บ และสถานที่เกิดเหตุได้ผ่านการดำเนินการตามขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะส่งคืนและออกจากสถานที่เกิดเหตุ

ขั้นตอนที่ 12 การออกและส่งคืนสถานที่เกิดเหตุ

การออกและส่งมอบคืนสถานที่เกิดเหตุ เป็นความสำเร็จหลังจากการสรุปการตรวจสอบครั้งสุดท้ายสำเร็จ ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำบันทึกส่งมอบคืนสถานที่เกิดเหตุ ข้อมูลอย่างน้อยที่สุดที่ควรมีในเอกสารการส่งมอบ คือ วัน เวลา ที่ ส่งมอบคืนสถานที่เกิดเหตุ ส่งมอบให้ใคร ส่งมอบโดยใคร
2. รับรองหรือยืนยันรายการวัตถุพยานที่ตรวจเก็บหรือยึดไว้ ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย และทำสัญลักษณ์ เพื่อการระบุชี้ชัด
3. การพิจารณาที่จำเป็นของผู้เชี่ยวชาญ เช่น การวิเคราะห์รูปแบบของโลหิต หรือการทดสอบทางการแพทย์ควรได้รับการสังเกต ก่อนสถานที่เกิดเหตุจะถูกส่งมอบคืน
4. ทันทีที่สถานที่เกิดเหตุได้ถูกส่งมอบคืน การเข้าตรวจสอบซ้ำอีกครั้งสามารถกระทำได้ตามต้องการด้วยเหตุผล อันสมควร และควรต้องเก็บสถานที่เกิดเหตุนั้นไว้ก่อน โดยบันทึกเป็นหมายเหตุไว้ในบันทึกส่งมอบ
5. สถานที่เกิดเหตุควรจะถูกส่งมอบคืน เมื่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมดพอใจว่า สถานที่เกิดเหตุนั้นได้ผ่านการค้นหาวัตถุ พยานอย่างถูกต้องเหมาะสม และสมบูรณ์
6. พนักงานสอบสวนเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการส่งมอบคืนสถานที่เกิดเหตุ เป็นหน้าที่ทุกคนต้องรู้และ ยึดถือปฏิบัติ

3.หลักปฏิบัติในการเก็บรวบรวมพยานวัตถุ

ขณะทำการตรวจค้นหาพยานหลักฐาน เมื่อมีการพบเจอสิ่งใดที่ใช้เป็นพยานวัตถุได้ ผู้พบเจอมิใช่หน้าที่ควรปฏิบัติดังนี้

3.1 การบันทึกตำแหน่งและสภาพของพยานวัตถุ

เมื่อตรวจพบสิ่งใดระหว่างการตรวจสอบ สถานที่เกิดเหตุก่อนจะจับต้องหรือหยิบขึ้นมาจะต้องมีการบันทึกตำแหน่งและสภาพของพยานวัตถุ นั้นให้เรียบร้อยเสียก่อน การระบุตำแหน่งควรใช้วิธีวัดจากจุดเคลื่อนที่ไม่ได้ไปหาพยานวัตถุตามหลัก ในเรื่องการทำแผนที่หรือแผนผัง หรืออาจใช้วิธีที่เรียกว่า (Grid Method) มาใช้เพื่อแสดงตำแหน่งของ พยานวัตถุก็ได้ถ้าหากพยานวัตถุที่พบมีจำนวน

มากวิธีการนี้จะเหมาะสมกว่าวิธีอื่น การจดบันทึกสภาพพยานวัตถุควรระบุลักษณะโดยละเอียดว่า
สิ่งนั้นเป็นอะไร มีขนาดเท่าใด มีลักษณะที่เห็นได้ชัดด้วยสายตาเป็นอย่างไร

3.2 ถ่ายภาพพยานวัตถุที่ตรวจพบไว้

พยานวัตถุทุกชิ้นจะต้องทำการถ่ายภาพไว้ก่อนทำการเก็บ และควรถ่ายภาพทั้งในระยะใกล้และไกล
การถ่ายในระยะใกล้เพื่อยืนยันตำแหน่งที่พบ และแสดง ความสัมพันธ์ของพยานวัตถุนั้นกับสภาพ
โดยรอบ ส่วนการถ่ายในระยะใกล้เพื่อให้เห็นพยานวัตถุ จริงที่จะทำการเก็บ ซึ่งในการถ่ายภาพ
ระยะใกล้ควรมีมาตรวัดระยะกำกับทุกครั้ง เพื่อจะได้ทราบขนาด ที่แน่นอนของวัตถุนั้น ๆ จาก
ภาพถ่ายได้

3.3 การทำคำหนังสือลักษณะ

ทำคำหนังสือลักษณะลงบนพยานวัตถุที่ตรวจพบหรือบนภาชนะที่ใช้บรรจุ เป็นหลักฐานว่าเป็นสิ่งที่
ตรวจพบในคดีใดเมื่อใดโดยผู้ใดการทำคำหนังสือควรทำที่พยานวัตถุทุก ชิ้นและทำในตำแหน่งที่จะไม่
กระทบกระเทือนต่อการตรวจพิสูจน์เช่น ปลอกกระสุนปืนไม่ควรทำ คำหนังสืองานท้ายปลอกกระสุน
ปืน หัวกระสุนปืนไม่ควรทำคำหนังสือที่ด้านของหัวกระสุนปืน ถ้าไม่อาจทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์
ลงบนตัวพยานวัตถุนั้น ๆ ได้ อาจใช้วิธีผูกป้ายแสดงรายการไว้กับวัตถุนั้น หรือทำฉลากปิดบนวัตถุ
หรือภาชนะที่ใช้ในการบรรจุแทนก็ได้

รายละเอียดของฉลากปิดพยานวัตถุ

1. ชื่อผู้เก็บ
2. วัน เวลา ที่เก็บ
3. ชนิดคดี
4. ลักษณะ, ตำแหน่งที่พบ
5. รายละเอียดคดี
6. วัน เวลา ที่เกิดเหตุ
7. สถานที่เกิดเหตุ

4. การเก็บรวบรวม

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการปฏิบัติต่อพยานวัตถุเพื่อนำไปดำเนินการทาง คดีต่อไป ขั้นตอน
นี้มีความสำคัญเพราะหากบกพร่องอาจทำให้เกิดการสูญหายหรือการแปรสภาพของ พยานวัตถุที่จะ
ตามมาได้หากผู้เก็บรวบรวมทำไม่ถูกต้องหลักวิธีในการเก็บพยานวัตถุจะต้องทำการเก็บพยานวัตถุที่จะ
สูญหาย หรือเสียหายได้ง่ายเป็นอันดับแรก บรรจุในภาชนะที่สะอาด มีขนาดพอเหมาะ กับขนาด
ของพยานวัตถุไม่คับหรือหลวมเกินไป ในกรณีที่มีพยานวัตถุหลายชิ้นต้องแยกบรรจุไม่นำมา เก็บ

ไว้ในที่เดียวกัน เพราะอาจทำให้เกิดการสับสนและพยานวัตถุบางชนิดอาจเสียหายไป การเก็บพยานวัตถุควรกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเท่านั้น ตั้งแต่เริ่มต้นเก็บจนถึงการตรวจพิสูจน์พยาน วัตถุควรให้ผ่านมือน้อยคนที่สุดและไม่ขาดช่วงการครอบครอง สามารถแสดงลูกโซ่การครอบครอง พยานวัตถุการเก็บตัวอย่างของพยานวัตถุควรเก็บไว้ให้มากที่สุดเพราะบางครั้งสถานที่เกิดเหตุ เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ทำให้ไม่สามารถกลับไปเก็บพยานวัตถุเพิ่มเติมได้

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาชินี เคนรัตนสุวรรณ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจ วรรณ วิชชวาณิช (2561 บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเข้าใจในด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจสถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านผลการศึกษาพบว่าการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุส่วนใหญ่ คือ ผู้บังคับบัญชาควรจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุให้เพียงพอ และควรกำหนด กฎหมายในการเอาโทษกับผู้เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุหรือเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับวัตถุ พยานในสถานที่เกิดเหตุโดยที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และควรออกกฎหมายมา รองรับการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจให้สามารถปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุได้อย่างถูกต้อง

ศาสตราจารย์ พันตำรวจเอกหญิง ดร. พัชรา สิ้นลอยมา (2562 บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการดำเนินงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการนำงานด้านนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสืบสวนอาชญากรรมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ มีจำนวนไม่เพียงพอ และบางส่วนขาดประสบการณ์การทำงาน เนื่องจากมีการโยกย้ายสับเปลี่ยนบ่อยครั้ง จึงทำให้ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการ ทำงานในพื้นที่ และมีปัญหาด้านการขาดแคลนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน รวมถึงปัญหาการบริหารจัดการของผู้บัญชาการเหตุการณ์ที่ยังขาดเอกภาพ ทำให้เกิดปัญหาหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุจนทำให้เกิด ปัญหาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุถูกทำลายหรือสูญหายไป และปัญหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบขั้นตอน ในการปฏิบัติงานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทำให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการวินิจฉัยถึงสาเหตุการตายที่แท้จริง

ศิวกริช ดิษย์บุญรัตน์ (2562 บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนางานด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ของสถานีตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 1 ปัญหาและอุปสรรคในงานตรวจสถานที่เกิดเหตุผลการศึกษาพบว่า อุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ไม่ครบถ้วน มีความเสื่อมสภาพ ไม่ทันสมัย ชุดทีมงาน ไม่เพียงพอ กับปริมาณงาน สถานที่เกิดเหตุถูกทำลาย

ก่อนที่ชุดตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุจะไปถึง ทีมงานขาดความชำนาญ ขาดงบประมาณสนับสนุน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุซ้ำ ยานพาหนะที่ใช้เดินทางมีสภาพทรุดโทรม ฐานข้อมูลของบุคคลสำคัญมีน้อย ผู้บังคับบัญชาติดตามผลคดี บ่อย ๆ ทำให้เสียสมาธิในการปฏิบัติงาน

กนกพร แสงแก้ว (2562 บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนางานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของสถานีตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 8 ผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษาสูงสุดระดับชั้นยศ ระยะเวลาที่ผ่านการฝึกอบรมเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันแต่ตำแหน่งอายุระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนแตกต่างกันจะมีระดับการศึกษาระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกันปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุส่วนใหญ่คือขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือและยานพาหนะขาดแคลนทีมงานทีมงานขาดความรู้ความชำนาญขาดแคลนงบประมาณในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและการส่งของกลางไปตรวจพิสูจน์ยังห้องปฏิบัติการด้วยตนเอง

ร้อยตำรวจเอกวัชรินทร์ อ่วมพึ้ง (2562 บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้และความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าพนักงานสอบสวนต่างเพศกันจะมีความรู้ความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนที่มีอายุต่างกันมีความรู้ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนอายุราชการต่างกันจะมีความรู้และความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานต่างกันจะมีความรู้และความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนระดับการศึกษาต่างกันจะมีความรู้และความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนสถานภาพปัจจุบันต่างกันจะมีความรู้และความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนตำแหน่งต่างกันจะมีความรู้และความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน พนักงานสอบสวนที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมการเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จะมีความรู้และความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน ต่างจากพนักงานสอบสวนที่ไม่เคยเข้าร่วมรับการฝึกอบรมการเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์เชิงบวก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวนเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดในเรื่อง การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสากู้ภัยกับพนักงานสอบสวนได้กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมายไว้คือ อาสากู้ภัยและพนักงานสอบสวน จำนวน 100 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- อาสากู้ภัย จำนวน 50 คน
- เจ้าหน้าที่สอบสวนจำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จะได้รับการแจกแบบสอบถาม จากผู้ทำการวิจัย ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยได้รับการตอบกลับและมีความสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ จำนวน 100 คน ตามที่ผู้ทำการวิจัยได้กำหนดไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในลักษณะของแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 คำถามระบุข้อมูลส่วนตัว จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานด้านกู้ภัย/สอบสวน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุ มีลักษณะเป็นคำถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระในการตอบคำถามโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview)

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามผู้ทำการวิจัย

ผู้ทำการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทบทวนและศึกษาวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การรักษาสถานที่เกิดเหตุ ความรู้และความคิดเห็น รวมทั้ง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และการพัฒนาบุคคลในองค์กร จากตำรา ผลงาน การวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาทำการตรวจสอบโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบว่าครอบคลุมเนื้อหาและ ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3. การสร้างแบบสอบถาม โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ผู้วิจัยใช้คำถามที่มีลักษณะเป็นคำถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นแบบมีอิสระ ซึ่งในคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์จะมีความละเอียด เจาะลึกครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านการปฏิบัติงานในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้อาสาสมัครและพนักงานสอบสวนและได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน ระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถาม 2 สัปดาห์จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ อาสาสมัคร และ พนักงานสอบสวน โดยการถามตอบพูดคุยถึงปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงาน โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำบทสัมภาษณ์ที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้ในรูปแบบของแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยข้อมูลส่วนบุคคลใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ของจำนวนคน ส่วนการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่สอบสวน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานเพื่อแสดงจำนวนร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน เพื่อแสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ทำการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละด้าน แล้วทำการแบ่งอันดับภาคชั้นของคะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) และค่าพิสัย (Range) โดยเกณฑ์ระดับความพึงพอใจจะใช้สูตรคำนวณ ช่วงความกว้างของชั้นในการวัดค่าตัวแปรได้กำหนดเกณฑ์การวัดไว้ 5 ระดับ ตามแบบของ ลินเคอร์ (Linker, 2003) เพื่อให้การแปลความหมายสามารถ ทำได้อย่างละเอียดขึ้น และสามารถแปลความหมายได้ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันดับภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างของอันดับภาคชั้น} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้

คะแนน	ระดับ	ความหมาย
1.00-1.80	1	ระดับความพอใจว่ามีผลน้อยที่สุด
1.81-2.60	2	ระดับความพอใจว่ามีผลน้อย
2.61-3.40	3	ระดับความพอใจว่ามีผลปานกลาง
3.41-4.20	4	ระดับความพอใจว่ามีผลมาก
4.21-5.00	5	ระดับความพอใจว่ามีผลมากที่สุด

จากตาราง แสดงค่าระดับความสำคัญ และการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

2.1 สถิติที่ใช้เปรียบเทียบของกลุ่มอาสาสมัครและพนักงานสอบสวนโดยใช้สูตร
ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติ

D แทน ค่า ผลต่างของคะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\sum แทน ผลรวม

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูลคือ อาสาสมัครและพนักงานสอบสวน มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นคำบรรยายเกี่ยวกับข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอุปกรณ์ และด้านองค์กร

การสัมภาษณ์

คือการคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งนิยมใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ เช่น เกี่ยวกับบุคลิกภาพ การปรับตัว เจตคติ ความสนใจ รวมทั้งคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติในด้านวิธีการปฏิบัติ การใช้การสัมภาษณ์เพื่อวัดความสามารถในด้านความรู้ความคิดทางสติปัญญาที่สามารถใช้ได้ แต่ต้องระมัดระวังในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์มีหลายคน และใช้คำถามคนละชนิดคนละเรื่อง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการเปรียบเทียบคะแนน

ประเภทของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์ต้องเตรียมคำถามหรือแบบสัมภาษณ์ล่วงหน้าให้ครอบคลุมเนื้อหาหรือเรื่องราวที่ต้องการทราบจากผู้ถูกสัมภาษณ์
- การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์เตรียมแต่ จุดมุ่งหมายไว้

แล้วใช้วิธีการสนทนาซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผู้สัมภาษณ์ต้องพยายามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์
รู้สึกว่ามีบรรยากาศที่เป็นกันเอง และอาจมีการป้อนคำถามนำบ้าง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิเคราะห์

จากการศึกษาความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน และได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นในการเก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุ และได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงโดยนำเสนอแบ่งเป็นส่วน ๆ ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยด้านกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ

4.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 ราย สามารถวิเคราะห์ได้เป็นด้านๆ ได้ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง อาสาสมัครและพนักงานสอบสวน

ข้อมูล	อาสาสมัคร		พนักงานสอบสวน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(เพศ) - ชาย	27	54.00	40	80.00
-หญิง	23	46.00	10	20.00
รวม	50	100	50	100
(ช่วงอายุ) - ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	19	38.00	6	12.00
- 26 - 35 ปี	18	36.00	15	30.00
- 36 - 45 ปี	12	24.00	11	22.00
- 46 - 55 ปี	1	2.00	2	4.00
- 56 ปีขึ้นไป	-	-	2	4.00
รวม	50	100	50	100

ข้อมูล	อาสาสมัคร		พนักงานสอบสวน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(สถานภาพ) - โสด	27	54.00	19	38.00
- สมรส	22	44.00	31	62.00
- หย่าร้าง	1	2.00	-	-
รวม	50	100	50	100
(ระดับการศึกษา) - ประถมศึกษา	-	-	-	-
- มัธยมตอนต้น	3	6.00	-	-
- มัธยมตอนปลาย	8	16.00	-	-
- ปวช.	8	16.00	-	-
- ปวส.	17	34.00	-	-
- อนุปริญญา	8	16.00	-	-
- ปริญญาตรี	6	12.00	40	80.00
- สูงกว่าปริญญา	-	-	10	20.00
รวม	50	100	50	100
(ประสบการณ์ด้านการทำงาน)				
- 1 ปี	8	16.00	-	-
- 1 - 5 ปี	13	26.00	13	26.00
- 6 - 10 ปี	26	52.00	10	20.00
- 11 ปี ขึ้นไป	3	6.00	27	54.00
รวม	50	100	50	100

จากตารางที่ 1 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 ราย ได้เป็นด้านๆ ดังนี้

4.1.1 ด้านเพศ

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 54.00) เพศหญิง (ร้อยละ 46.00)
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 80.0) เพศหญิง (ร้อยละ 20.00)

4.1.2 ช่วงอายุ

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่มีช่วงอายุ ต่ำกว่า หรือ เท่ากับ 25 ปี (ร้อยละ 38.00) รองลงมา มีช่วงอายุ 26-35 ปี (ร้อยละ 36.00) ช่วงอายุ 36-45 ปี (ร้อยละ 24.00) และ ช่วงอายุ 46-55 ปี (ร้อยละ 2.00) จากข้อมูลไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 56 ปีขึ้นไป
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 26-35 ปี (ร้อยละ 30.00) รองลงมา มีช่วงอายุ 36-45 ปี (ร้อยละ 22.00) ช่วงอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี (ร้อยละ 12.00) ช่วงอายุ 46-55 ปี (ร้อยละ 4.00) และช่วงอายุ 56 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 4.00)

4.1.3 สถานภาพ

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่สถานภาพ โสด (ร้อยละ 54.00) สมรส (ร้อยละ 22.00) และ หย่าร้าง (ร้อยละ 2.00)
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่สถานภาพ สมรสแล้ว (ร้อยละ 62.00) สถานภาพ โสด (ร้อยละ 38.00) จากข้อมูลไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่มีการหย่าร้าง

4.1.4 ระดับการศึกษา

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่ระดับการศึกษา ปวส. (ร้อยละ 34.00) อนุปริญญา ปวช. และ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 16.00) และปริญญาตรี (ร้อยละ 12.00) ไม่พบเจ้าหน้าที่กู้ภัยที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 80.00) สูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 20.00)

4.1.5 ประสบการณ์ด้านการทำงาน

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการทำงาน 6-10ปี (ร้อยละ 52.0) 1-5 ปี (ร้อยละ 26.0) 1 ปี (ร้อยละ 16.00) และผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการทำงาน 11 ปี ขึ้น (ร้อยละ 6.00)
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบมีประสบการณ์ด้านการทำงาน 6-10ปี (ร้อยละ 20.00) 1-5 ปี (ร้อยละ 26.00) และผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการทำงาน 11 ปี ขึ้น (ร้อยละ 54.00)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นในการปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ

จากผลการวิเคราะห์คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของการปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 ราย สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยทางสถิติ

เปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน

ทัศนคติด้านปฏิบัติงาน	อาสาสมัคร			พนักงานสอบสวน			t	p
	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ		
1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ต้องรีบเข้าไปให้ถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด	2.60	0.528	น้อย	4.50	0.608	มากที่สุด	0.15	0.44
2. ถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด	2.48	0.595	น้อย	4.46	0.607	มากที่สุด	0.61	0.27
3. เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด	2.70	0.560	ปานกลาง	4.58	0.603	มากที่สุด	-0.14	0.44
4. ในสถานที่เกิดเหตุควรมีผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ	3.14	0.797	ปานกลาง	4.44	0.637	มากที่สุด	-0.28	0.39
5. เมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุควรกั้นสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บพื้นที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด	2.74	0.562	ปานกลาง	4.48	0.640	มากที่สุด	-2.64	0.01**
6. เจ้าหน้าที่ที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรกควรมีการถ่ายภาพสถานที่เกิดเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ	2.98	0.274	ปานกลาง	4.44	0.668	มากที่สุด	-3.80	0.00**
7. เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสอบถามข้อมูลผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น	3.88	0.493	มาก	4.42	0.635	มากที่สุด	-3.92	0.00**
8. เจ้าหน้าที่เคยศึกษาความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุจากระบบอินเตอร์เน็ตหรือความรู้ต่าง ๆ จากหนังสือหรือข้อมูลด้านอื่น ๆ	2.78	0.499	ปานกลาง	4.22	0.782	มากที่สุด	-2.25	0.01**

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ทัศนคติด้านปฏิบัติงาน	อาสาผู้ภัย			พนักงานสอบสวน			<i>t</i>	<i>p</i>
	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ		
9. การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ติดตามไปต้องตามไปด้วยเพื่อ ผู้บาดเจ็บอาจให้ข้อมูล จากสถานที่เกิด เหตุ	4.00	0.680	มาก	4.30	0.755	มากที่สุด	-1.94	0.03**
10. เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้รับข้อมูลเบื้องต้นจากผู้พบเห็นควร แจ้งเจ้าหน้าที่สอบสวน	3.08	0.632	ปาน กลาง	4.42	0.695	มากที่สุด	-1.79	0.04**
11. ท่านเข้าใจความหมายของการรักษา สถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน	2.62	0.570	ปาน กลาง	4.36	0.592	มากที่สุด	-0.75	0.23
12. ศึกษาความหาความรู้เกี่ยวกับการ รักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน	2.68	0.626	ปาน กลาง	4.32	0.646	มากที่สุด	-0.27	0.39
13. ก่อนเข้าสถานที่เกิดเหตุควรใส่ถุงมือ ทุกครั้ง	2.74	0.533	ปาน กลาง	4.30	0.671	มากที่สุด	1.82	0.04**
14. ห้ามเคลื่อนย้ายศพก่อนมีการเก็บรวม รวบข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ	4.16	0.672	มาก	4.32	0.646	มากที่สุด	-1.07	0.14
15. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการ เข้าตรวจสถานที่เกิดเหตุ	2.62	0.570	ปาน กลาง	4.42	0.533	มากที่สุด	-1.95	0.03**
16. ท่านคิดว่าภาพถ่ายผู้คนที่มามุ่งดู สถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ	3.38	0.725	ปาน กลาง	4.36	0.686	มากที่สุด	-2.17	0.02**
17. ในแต่ละปีมีการอบรมหรือให้ความรู้ เกี่ยวกับสถานเกิดเหตุ	3.36	0.646	ปาน กลาง	4.30	0.700	มากที่สุด	-1.42	0.08
18. การบันทึกข้อมูล วัน เวลา สถานที่เกิด เหตุมีความสำคัญ	3.74	0.721	มาก	4.36	0.625	มากที่สุด	-0.86	0.20
19. ท่านเข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์คือการ ประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายช่วยพิสูจน์หลักฐาน และค้นหาความจริงในการสืบสวน สอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม	4.02	0.666	มาก	4.34	0.651	มากที่สุด	-0.94	0.18

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ทัศนคติด้านปฏิบัติงาน	อาสาสมัคร			พนักงานสอบสวน			t	p
	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ		
20. ท่านเข้าใจ ความหมายของ พยานวัตถุ คือ วัตถุใด ๆ ที่สามารถใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยเช่น อาวุธ เข็มือ สถานที่เกิดเหตุ	3.12	0.653	ปานกลาง	4.26	0.687	มากที่สุด	2.05	0.02**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัคร และ พนักงานสอบสวน พบว่า

อาสาสมัคร ให้ความสำคัญในการห้ามเคลื่อนย้ายศพก่อนมีการเก็บรักษาข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ มากสุด ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือ เข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์คือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายช่วยพิสูจน์หลักฐานและค้นหาความจริงในการสืบสวนสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม ($\bar{X} = 4.02$) การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ติดตามไปต้องตามไปด้วยเพื่อผู้บาดเจ็บอาจให้ข้อมูล จากสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.00$) เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสอบถามข้อมูลผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.88$) และการบันทึกข้อมูล วันเวลา สถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ ($\bar{X} = 3.74$) สำหรับเรื่องที่อาสาสมัคร ให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ($\bar{X} = 2.48$)

พนักงานสอบสวน ให้ความสำคัญในการ เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ เมื่อได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ต้องรีบเข้าไปให้ถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุควรกั้นสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บพื้นที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) ถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) และ ในสถานที่เกิดเหตุควรมิให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.44$) เจ้าหน้าที่ ที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรกควรมีการถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.44$) สำหรับเรื่องที่พนักงานสอบสวน ให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่เคยศึกษาความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุจากระบบอินเทอร์เน็ตหรือความรู้ ต่าง ๆ จากหนังสือหรือข้อมูลด้าน อื่น ๆ ($\bar{X} = 4.22$)

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติด้านการปฏิบัติงานในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายชื่อ จะพบว่า

- ข้อที่ 1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ต้องรีบเข้าไปให้ถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด
 - ข้อที่ 2. ถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด
 - ข้อที่ 3. เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด
 - ข้อที่ 4. ในสถานที่เกิดเหตุควรไม่ให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ
 - ข้อที่ 11. ท่านเข้าใจความหมายของการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน
 - ข้อที่ 12. ศึกษาความหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน
 - ข้อที่ 14. ห้ามเคลื่อนย้ายศพก่อนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ
 - ข้อที่ 17. ในแต่ละปีมีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ
 - ข้อที่ 18. การบันทึกข้อมูล วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ
 - ข้อที่ 19. ท่านเข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์คือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายช่วยพิสูจน์หลักฐานและค้นหาความจริงในการสืบสวนสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม
- จากข้อมูลของแบบสอบถาม ทุกข้อ ข้างต้นที่กล่าวมา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และนอกจากนี้ ยังมีข้อคำถามที่เหลือคือ
- ข้อที่ 5. เมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุควรกั้นสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บพื้นที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด.
 - ข้อที่ 6. เจ้าหน้าที่ ที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรกควรมีการถ่ายภาพสถานที่เกิดเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ
 - ข้อที่ 7. เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสอบถามข้อมูลผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
 - ข้อที่ 8. เจ้าหน้าที่เคยศึกษาความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุจากระบบอินเตอร์เน็ตหรือความรู้ ต่าง ๆ จากหนังสือ หรือข้อมูลด้าน อื่น ๆ
 - ข้อที่ 9. การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ติดตามไปต้องตามไปด้วยเพื่อผู้บาดเจ็บอาจให้ข้อมูล จากสถานที่เกิดเหตุ
 - ข้อที่ 10. เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้รับข้อมูลเบื้องต้นจากผู้พบเห็นควรแจ้งเจ้าหน้าที่สอบสวน
 - ข้อที่ 13. ก่อนเข้าสถานที่เกิดเหตุควรใส่ถุงมือทุกครั้ง

ข้อที่ 15. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

ข้อที่ 16. ท่านคิดว่าการถ่ายภาพผู้คนที่มามุ่งดูสถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ

ข้อที่ 20. ท่านเข้าใจ ความหมายของ พยานวัตถุ คือ วัตถุใด ๆ ที่สามารถใช้เป็นหลักฐาน
เชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยเช่น อาวุธ เหยื่อ สถานที่เกิดเหตุ

และจากข้อคำถามในทุกข้อที่กล่าวข้างต้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษา วัตถุพยาน

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามในการสัมภาษณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยานในด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอุปกรณ์ และด้านองค์กร รายละเอียดดังนี้

ด้านบุคลากร

- อาสาสมัครปัญหาด้านบุคลากรที่พบบ่อยคือ มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน บุคลากรมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยและบุคลากรขาดระเบียบวินัยในตนเองทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานที่

- พนักงานสอบสวน ปัญหาด้านบุคลากรที่พบบ่อยคือ บุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ด้านงบประมาณ

- อาสาสมัคร พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ ขาดเงินทุนสนับสนุนในการดูแลองค์กร

- พนักงานสอบสวน พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ ขาดเงินทุนสนับสนุนในองค์กรเช่นเดียวกับอาสาสมัคร

ด้านอุปกรณ์

- อาสาสมัคร พบว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไปและขาดอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย ไม่มีการตรวจเช็คอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

- พนักงานสอบสวน พบว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไป

ด้านองค์กร

- **อาสาผู้ภัย** พบว่าองค์กรไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานองค์กรขาดการวางแผนเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนองค์กรไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ผ่านมาอย่างเป็นระบบ

- **พนักงานสอบสวน** พบว่า องค์กรไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ด้านปัญหาและอุปสรรค จะพบว่า ทั้งอาสาผู้ภัยและพนักงานสอบสวน มีปัญหาและอุปสรรค ที่ใกล้เคียงกันได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากรคือมีบุคลากรไม่เพียงพอ ปัญหาด้านงบประมาณคืองบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหาด้านอุปกรณ์คือมีอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย และปัญหาด้านองค์กร คือองค์กรยังขาดการแลกเปลี่ยนความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

4.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยาน

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามในการสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยานในด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอุปกรณ์ และด้านองค์กร พร้อมทั้งได้ สัมภาษณ์ ถึงวิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้น เวลาปฏิบัติงาน ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ด้านบุคลากร

อาสาผู้ภัย ปัญหาที่พบบ่อยคือ มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานบุคลากรมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยและบุคลากรขาดระเบียบวินัยในตนเอง วิธีการแก้ไขปัญหของอาสาผู้ภัย คือ เชิญชวนให้เยาวชนที่มีจิตอาสา มาร่วมปฏิบัติงาน จัดการฝึกอบรมเพิ่มเติมกับอาสาผู้ภัยที่ไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการทำงาน และปลูกฝังให้บุคลากร มีระเบียบวินัยในตนเอง โดย มีอาสาผู้ภัยอาวุโส ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้อาสาผู้ภัย รุ่นหลังๆ ได้ปฏิบัติตาม

พนักงานสอบสวน ปัญหาด้านบุคลากรที่พบบ่อยคือ บุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน วิธีการแก้ไขปัญห เวลาเกิดเหตุ พร้อม ๆ กัน พนักงานสอบสวนจะใช้วิธีเรียกกำลังพลที่ไม่อยู่ในเวลาปฏิบัติงานมาช่วย ซึ่งเป็นการแก้ปัญห แบบอาศัยความมีน้ำใจต่อเจ้าหน้าที่ด้วยกัน

ด้านงบประมาณ

อาสาผู้ภัย พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ ขาดเงินทุนสนับสนุนในการดูแลองค์กร วิธีการแก้ปัญหของอาสาผู้ภัย ในเรื่องสวัสดิการ คือ ส่วนมากแล้วจะ

ใช้งบประมาณของตัวเองตามกำลังที่มี ส่วนเรื่องเงินสนับสนุนองค์กร จะแก้ปัญหาโดยการรับบริจาค จากผู้มีจิตศรัทธาเป็นส่วนใหญ่

พนักงานสอบสวน พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ขาดเงินทุนสนับสนุนในองค์กรเช่นเดียวกันกับอาสาสมัคร การแก้ปัญหาก็คล้ายๆกัน จะใช้งบประมาณส่วนตัวเสียส่วนใหญ่ เพื่อที่จะทำให้งานดำเนินการไปอย่างราบรื่น

ด้านอุปกรณ์

อาสาสมัคร พบว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไปและขาดอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย ไม่มีการตรวจเช็คอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ วิธีแก้ปัญหากรณีเวลาอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการออกเหตุ อาจใช้วิธียืมอุปกรณ์ จากหน่วยอื่นที่ใกล้เคียงมาใช้ก่อน ส่วนวิธีแก้ปัญหาอุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานนานเกินไปและขาดแคลนอุปกรณ์ที่ทันสมัย กลุ่มอาสาสมัคร ใช้วิธีรับบริจาค จากผู้มีจิตศรัทธา เพื่อนำเงินมาซื้อเครื่องมือในการปฏิบัติงาน และจัดให้มีการตรวจเช็คเครื่องมือทุกครั้งก่อนและหลังการใช้งาน

พนักงานสอบสวน พบว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไป วิธีการแก้ปัญหา คือ กรณีอุปกรณ์ใช้งานไม่เพียงพอ อาจดัดแปลงอุปกรณ์ ที่สามารถใช้แทนกันได้ เช่น เวลา เกิดเหตุ พร้อม ๆ กันแล้วมีที่กั้นไม่พอ อาจใช้เชือก มาดัดแปลงแทน เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อน และบางครั้งก็ใช้งบส่วนตัวซื้ออุปกรณ์เอง เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของตนเอง

ด้านองค์กร

อาสาสมัคร พบว่าองค์กรไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานองค์กรขาดการวางเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนองค์กรไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ผ่านมาอย่างเป็นระบบ วิธีแก้ปัญหา จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ โดยเชิญวิทยากร ที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้กับกลุ่มอาสาสมัคร และ จัดให้มีการ จัดเก็บข้อมูล เป็นระเบียบแบบแผน โดยแบ่งหน้าที่ ให้มีผู้ดูแลเกี่ยวกับข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละปีอย่างเป็นระบบ

พนักงานสอบสวน พบว่า องค์กรไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง การแก้ปัญหา ผู้บังคับบัญชาขององค์กร ควรมีการประสานงาน กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง เพื่อที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำปัญหาที่พบมา มาช่วยกันแก้ไขในการปฏิบัติงานต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวนและอาสาสมัครในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และเปรียบเทียบความแตกต่างในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กู้ภัยและพนักงานสอบสวนในการรักษาสถานที่เกิดเหตุในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยได้นำข้อมูล ในการทำวิจัย มาสรุปและอภิปรายผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่กู้ภัยและพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน ผู้ทำวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการเก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุโดยกลุ่มศึกษาที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือพนักงานสอบสวนและอาสาสมัครในเขตจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งในการทำวิจัยจะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสอบถามกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่จะทำการศึกษาโดยจะใช้ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 รายเป็นอาสาสมัคร 50 ราย และพนักงานสอบสวน 50 ราย หลังจากนั้น จะนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย และสรุปผลได้ ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1.1 ด้านเพศ

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นเพศชาย
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

1.1.2 ช่วงอายุ

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่มีช่วงอายุต่ำกว่า หรือ เท่ากับ 25 ปี
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 26-35 ปี

1.1.3 สถานภาพ

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบใหญ่สถานภาพโสด
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบใหญ่สถานภาพสมรสแล้ว

1.1.4 ระดับการศึกษา

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ปวส.
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตรี

1.1.5 ประสบการณ์ด้านการทำงาน

- อาสาสมัครกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการทำงาน 6-10 ปี
- พนักงานสอบสวนกลุ่มผู้ที่ตอบแบบทดสอบส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการทำงาน 11 ปีขึ้นไป

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุและการรักษา วัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่กู้ภัย และพนักงานสอบสวน พบว่า

อาสาสมัคร ให้ความสำคัญในการห้ามเคลื่อนย้ายศพก่อนมีการเก็บรักษาข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ มากสุด ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือ เข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์คือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายช่วยพิสูจน์หลักฐานและค้นหาความจริงในการสืบสวนสอบสวน ตามกระบวนการยุติธรรม ($\bar{X} = 4.02$) การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ติดตามไปต้องตามไปด้วยเพื่อผู้บาดเจ็บอาจให้ข้อมูล จากสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.00$) เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสอบถามข้อมูล ผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.88$) และการบันทึกข้อมูล วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ ($\bar{X} = 3.74$) สำหรับเรื่องที่อาสาสมัคร ให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ($\bar{X} = 2.48$)

พนักงานสอบสวน ให้ความสำคัญในการ เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ เมื่อได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ต้องรีบเข้าไปให้ถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุควรกั้นสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บพื้นที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) ถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) และ ในสถานที่เกิดเหตุควรมิให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.44$) เจ้าหน้าที่ ที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรก ควรมีการถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์

ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.44$) สำหรับเรื่องที่พนักงานสอบสวน ให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่เคยศึกษาความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุจากระบบอินเทอร์เน็ตหรือความรู้ ต่าง ๆ จากหนังสือหรือข้อมูลด้าน อื่น ๆ ($\bar{X} = 4.22$)

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติด้านการปฏิบัติงานในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและการรักษาวัตถุพยาน ในสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายชื่อ จะพบว่า

ข้อที่ 1. เมื่อได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ต้องรีบเข้าไปให้ถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด
 ข้อที่ 2. ถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด
 ข้อที่ 3. เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด

ข้อที่ 4. ในสถานที่เกิดเหตุควรไม่ให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ
 ข้อที่ 11. ท่านเข้าใจความหมายของการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน
 ข้อที่ 12. ศึกษาความหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน
 ข้อที่ 14. ห้ามเคลื่อนย้ายศพก่อนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ
 ข้อที่ 17. ในแต่ละปีมีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ
 ข้อที่ 18. การบันทึกข้อมูล วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ
 ข้อที่ 19. ท่านเข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์คือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายช่วยพิสูจน์หลักฐานและค้นหาความจริงในการสืบสวนสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม

จากข้อมูลของแบบสอบถาม ทุกข้อ ข้างต้นที่กล่าวมา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และนอกจากนี้ ยังมีข้อคำถามที่เหลือคือ

ข้อที่ 5. เมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุควรกั้นสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บพื้นที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด.

ข้อที่ 6. เจ้าหน้าที่ ที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรกควรมีการถ่ายภาพสถานที่เกิดเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

ข้อที่ 7. เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสอบถามข้อมูลผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ข้อที่ 8. เจ้าหน้าที่เคยศึกษาความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุจากระบบอินเตอร์เน็ตหรือความรู้ ต่าง ๆ จากหนังสือหรือข้อมูลด้านอื่น ๆ

ข้อที่ 9. การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ติดตามไปต้องตามไปด้วยเพื่อผู้บาดเจ็บอาจให้ข้อมูล จากสถานที่เกิดเหตุ

ข้อที่ 10. เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้รับข้อมูลเบื้องต้นจากผู้พบเห็นควรแจ้งเจ้าหน้าที่สอบสวน

ข้อที่ 13. ก่อนเข้าสถานที่เกิดเหตุควรใส่ถุงมือทุกครั้ง

ข้อที่ 15. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

ข้อที่ 16. ท่านคิดว่าการถ่ายภาพผู้คนที่มามุ่งดูสถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ

ข้อที่ 20. ท่านเข้าใจ ความหมายของ พยานวัตถุ คือ วัตถุใด ๆ ที่สามารถใช้เป็นหลักฐาน เชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยเช่น อาวุธ เข็มือ สถานที่เกิดเหตุ

และจากข้อคำถามในทุกข้อที่กล่าวข้างต้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษา วัตถุพยาน

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามในการสัมภาษณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยานในด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอุปกรณ์ และด้านองค์กร รายละเอียดดังนี้

ด้านบุคลากร

อาสาสมัคร ปัญหาด้านบุคลากรที่พบบ่อยคือ มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน บุคลากรมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยและบุคลากรขาดระเบียบวินัยในตนเองทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานที่

พนักงานสอบสวน ปัญหาด้านบุคลากรที่พบบ่อยคือ บุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

อาสาสมัคร พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ ขาดเงินทุนสนับสนุนในการดูแลองค์กร

พนักงานสอบสวน พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ ขาดเงินทุนสนับสนุนในองค์กรเช่นเดียวกับอาสาสมัคร

ด้านอุปกรณ์

อาสาสมัคร พบว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไปและขาดอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย ไม่มีการตรวจเช็คอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

พนักงานสอบสวน พบว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไป

ด้านองค์กร

อาสาสมัคร พบว่า องค์กรไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานองค์กรขาดการวางแผนการทำงานที่ชัดเจนองค์กรไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ผ่านมาอย่างเป็นระบบ

พนักงานสอบสวน พบว่า องค์กร ไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

2.อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถามของอาสาผู้เกี่ยวข้องและพนักงานสอบสวน ผู้ทำวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นในการเก็บรักษาสถานที่เกิดเหตุพบว่า มีทั้งที่มีความคิดเห็นแตกต่างและไม่แตกต่างกัน ในส่วนของความคิดเห็นที่แตกต่างกัน น่าจะมาจากปัจจัย หลายๆด้าน เช่น การฝึกอบรมที่แตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงานที่ไม่เท่ากัน คุณวุฒิ และ วิทยุ ที่ต่างกัน เป็นต้น

และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ด้านปัญหาและอุปสรรค จะพบว่า ทั้งอาสาผู้เกี่ยวข้องและพนักงานสอบสวน มีปัญหาและอุปสรรค ที่ใกล้เคียงกันได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากรคือมีบุคลากรไม่เพียงพอ ปัญหาด้านงบประมาณคืองบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหาด้านอุปกรณ์คือมีอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย และปัญหาด้านองค์กร คือองค์กรยังขาดการแลกเปลี่ยนความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง และจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยาน

จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม ได้ให้ สัมภาษณ์ ถึงวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เวลาปฏิบัติงาน ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ด้านบุคลากร

อาสาผู้เกี่ยวข้อง ปัญหาที่พบบ่อยคือ มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน บุคลากรมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยและบุคลากรขาดระเบียบวินัยในตนเองวิธีการแก้ไขปัญหาของอาสาผู้เกี่ยวข้อง คือ เเชิญชวนให้เยาวชนที่มีจิตอาสา มาร่วมปฏิบัติงาน จัดการฝึกอบรมเพิ่มเติมกับอาสาผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการทำงาน และปลูกฝังให้บุคลากร มีระเบียบวินัยในตนเอง โดย มีอาสาผู้เกี่ยวข้องอาสา ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้อาสาผู้เกี่ยวข้อง รุ่นหลังๆ ได้ปฏิบัติตาม

พนักงานสอบสวนปัญหาด้านบุคลากรที่พบบ่อยคือ บุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน วิธีการแก้ปัญหา เวลาเกิดเหตุ พร้อม ๆ กัน พนักงานสอบสวนจะใช้วิธีเรียกกำลังพลที่ไม่อยู่ในเวลาปฏิบัติงานมาช่วย ซึ่งเป็นการแก้ปัญหา แบบอาศัยความมีน้ำใจต่อเจ้าหน้าที่ด้วยกัน

ด้านงบประมาณ

อาสาผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ ขาดเงินทุนสนับสนุนในการดูแลองค์กรวิธีการแก้ปัญหาของอาสาผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องสวัสดิการ คือ ส่วนมากแล้วจะ

ใช้งบประมาณของตัวเองตามกำลังที่มี ส่วนเรื่องเงินสนับสนุนองค์กร จะแก้ปัญหาโดยการรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาเป็นส่วนใหญ่

พนักงานสอบสวน พบว่า ขาดงบประมาณในการดูแลเรื่องสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ขาดเงินทุนสนับสนุนในองค์กรเช่นเดียวกันกับอาสาผู้ภัยการแก้ปัญหาที่คล้ายๆกัน จะใช้งบประมาณส่วนตัว เสียส่วนใหญ่ เพื่อที่จะทำให้งานดำเนินการไปอย่างราบรื่น

ด้านอุปกรณ์

อาสาผู้ภัย พบว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไปและขาดอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย ไม่มีการตรวจเช็คอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอวิธีแก้ปัญหากรณีเวลาอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการออกเหตุ อาจใช้วิธียืมอุปกรณ์ จากหน่วยอื่นที่ใกล้เคียงมาใช้ก่อน ส่วนวิธีแก้ปัญหาอุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานนานเกินไปและขาดแคลนอุปกรณ์ที่ทันสมัย กลุ่มอาสาผู้ภัย ใช้วิธีรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา เพื่อนำเงินมาซื้อเครื่องมือในการปฏิบัติงาน และจัดให้มีการตรวจเช็คเครื่องมือทุกครั้งก่อนและหลังการใช้งาน

พนักงานสอบสวน พบว่า อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้งานมีอายุการใช้งานที่นานเกินไปวิธีการแก้ปัญหา คือ กรณีอุปกรณ์ใช้งานไม่เพียงพอ อาจดัดแปลงอุปกรณ์ที่สามารถใช้แทนกันได้ เช่น เวลาเกิดเหตุพร้อม ๆ กันแล้วมีที่กั้นไม่พอ อาจใช้เชือก มาดัดแปลงแทน เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อน และบางครั้งก็ใช้งบส่วนตัวซื้ออุปกรณ์เอง เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของตนเอง

ด้านองค์กร

อาสาผู้ภัย พบว่า องค์กรไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานองค์กรการวางเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนองค์กรไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ผ่านมาเป็นระบบ วิธีแก้ปัญหา จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ โดยเชิญวิทยากร ที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้กับกลุ่มอาสาผู้ภัย และ จัดให้มีการ จัดเก็บข้อมูล เป็นระเบียบแบบแผน โดยแบ่งหน้าที่ ให้มีผู้ดูแลเกี่ยวกับข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละปีอย่างเป็นระบบ

พนักงานสอบสวน พบว่า องค์กรไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังการแก้ปัญหา ผู้บังคับบัญชาขององค์กร ควรมีการประสานงาน กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง เพื่อที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำปัญหาที่พบมา มาช่วยกันแก้ไขในการปฏิบัติงานต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 เนื่องจากการปฏิบัติงานทางด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุมีปัญหามากมาย และอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ซึ่งในแต่ละครั้งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านนี้อาจจะประสบเจอปัญหาที่แตกต่างกันและแต่ละคนอาจมีวิธีแก้ไขปัญหาก็ต่างกันออกไป ดังนั้น อาสาสมัครและพนักงานสอบสวนควรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาที่ต้องแก้ไขร่วมกัน และปฏิบัติไปในทางเดียวกัน

3.2 การปฏิบัติงานทางด้านอาสาสมัครและพนักงานสอบสวนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาและมีความสำคัญทางด้านงานยุติธรรม ซึ่งอาจมีเจ้าหน้าที่บางรายที่มีประสบการณ์ทางด้านนี้น้อยมากบวกกับไม่ค่อยมีความรู้เท่าที่ควร โดยเฉพาะอาสาสมัครที่เข้ามาปฏิบัติงานด้วยจิตอาสาทำให้อาจปฏิบัติงานไม่ถูกวิธีและหลักการเท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครและพนักงานสอบสวนอย่างจริงจังและสม่ำเสมอเพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานได้ถูกต้องแม่นยำ

3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ครั้งต่อไป ในการออกตรวจสถานที่เกิดเหตุนอกจากจะมีกลุ่มอาสาสมัครและพนักงานสอบสวนแล้ว จะพบว่ามีอีกกลุ่มหน่วยงานหนึ่งที่มักจะออกเหตุร่วมด้วยเสมอ นั่นก็คือกลุ่มเวชกิจฉุกเฉินของหน่วยงานตามโรงพยาบาล ต่าง ๆ ดังนั้นผู้ทำการวิจัยได้เสนอแนะว่าในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา เช่น กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ เพราะในปัจจุบัน บุคลากรทางการแพทย์ก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกตรวจสถานที่เกิดเหตุเป็นอย่างมาก ในทุกครั้งที่มีการเกิดเหตุ

รายการอ้างอิง

1. แซ่มสุวรรณวงศ์, พ.ต.อ.อ., นิติวิทยาศาสตร์ 1 เพื่อการสืบสวนสอบสวน. 2546, กรุงเทพมหานคร: ทีซีจี พรินติ้ง
2. โพสต์ทูเดย์. 3คนร้ายปล้นน้ำมันแท่งคนงานดับ1. 2556 [cited 2561 2 มิถุนายน]; Available from: <https://www.posttoday.com/social/227560>
3. สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ส., 3คนร้ายปล้นน้ำมันแท่งคนงานดับ1. 2556.
4. คณะนิติวิทยาศาสตร์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ.
5. สืบพงษ์ศิริ, ผ.พ.ต.ท.ศ. การป้องกันรักษาและการเข้าสถานที่เกิดเหตุ. . [cited 2562 4 ธันวาคม.]; Available from: <http://www.forensicpca.com/data/article/cs02.pdf>.
6. สุทธพจนารักษ์, ก., *CSI:crime scene investigation*.
7. อุทรา, พ., การศึกษากระบวนการรักษาสถานที่เกิดเหตุและรักษาวัตถุพยาน ของเจ้าหน้าที่มูลนิธิต่าง ๆ ในเขตจังหวัดชลบุรี, in สาขานิติวิทยาศาสตร์. 2555, มหาวิทยาลัยศิลปากร
8. คู่มือบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ. Available from: <http://www.forensic.police.go.th/FS/html/download/phakart/>.
9. เวียงชัย, น. วัตถุพยานทางชีววิทยา. 2013; Available from: <http://biology.ipst.ac.th/?p=102>.
10. 1, ก., การตรวจสถานที่เกิดเหตุตามระบบ *FBI* 2019.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาศวกู้ภัยและพนักงานสอบสวน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง : แนวทางการพัฒนาการรักษาสถานที่เกิดเหตุของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวน กรณีศึกษา
จังหวัดศรีสะเกษตอน

ที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย / ที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ	ชาย	()	หญิง	()
2. ช่วงอายุ	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	()	26 - 35 ปี	()
	36 - 45 ปี	()	46 - 55 ปี	()
	56 ปีขึ้นไป	()		
3. สถานภาพในปัจจุบัน	โสด	()	สมรส	()
			หย่าร้าง	()
4. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	()	ปวช.	()
	ปวส.	()	มัธยมตอนต้น	()
	มัธยมตอนปลาย	()	อนุปริญญา	()
	ปริญญาตรี	()	สูงกว่าปริญญา	()
5. ประสบการณ์ด้านการทำงาน	1 ปี	()	1 - 5 ปี	()
	6 - 10 ปี	()	11 ปีขึ้นไป	()

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย / เพียงช่องเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับ 5 = มากที่สุด ระดับ 4 = มาก ระดับ 3 = ปานกลาง ระดับ 2 = น้อย

ระดับ 1 = น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับทักษะ/ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.เมื่อได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ต้องรีบเข้าไปให้ถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด					
2.ถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด					
3.เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด					
4.ในสถานที่เกิดเหตุควรไม่ให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ					
5.เมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุควรกั้นสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บพื้นที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด					
6.เจ้าหน้าที่ ที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรกควรมีการถ่ายภาพสถานที่เกิดเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ					
7.เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสอบถามข้อมูลผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น					
8.เจ้าหน้าที่เคยศึกษาความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุจากระบบอินเตอร์เน็ตหรือความรู้ต่าง ๆ จากหนังสือหรือข้อมูลด้านอื่น ๆ					
9.การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ติดตาม ไปต้องตามไปด้วยเพื่อผู้บาดเจ็บอาจให้ข้อมูล จากสถานที่เกิดเหตุ					
10.เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้รับข้อมูลเบื้องต้นจากผู้พบเห็นควรแจ้งเจ้าหน้าที่สอบสวน					
11.ท่านเข้าใจความหมายของการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน					
12.ศึกษาความหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน					
13.ก่อนเข้าสถานที่เกิดเหตุควรใส่ถุงมือทุกครั้ง					

ต่อ

ข้อคำถาม	ระดับทักษะ/ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
14.ห้ามเคลื่อนย้ายศพก่อนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ					
15.ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ					
16.ท่านคิดว่าภาพถ่ายภาพผู้คนที่มามุ่งดูสถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ					
17.ในแต่ละปีมีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ					
18.การบันทึกข้อมูล วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ					
19.ท่านเข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์คือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายช่วยพิสูจน์หลักฐานและค้นหาความจริงในการสืบสวนสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม					
20.ท่านเข้าใจ ความหมายของ พยานวัตถุ คือ วัตถุใด ๆ ที่สามารถใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยเช่น อาวุธ เหยื่อ สถานที่เกิดเหตุ					

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นแบบทดสอบ

เกี่ยวกับความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานของอาสาสมัครและพนักงาน

สอบสวน

เรื่อง : ความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในการทดสอบความคิดเห็นในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานของอาสาสมัครและพนักงานสอบสวนแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่เมื่อพิจารณาแล้วให้ทำเครื่องหมาย P ลงในช่องความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา

ดังนี้	+1	หมายถึง	เห็นด้วย
	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
	-1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
1	เมื่อได้รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ต้องรีบเข้าไปให้ถึงที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด				
2	ถ้าพบคนบาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุ ต้องนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด				
3	เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด				
4	ในสถานที่เกิดเหตุควรไม่ให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุ				
5	เมื่อถึงสถานที่เกิดเหตุควรกั้นสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บพื้นที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด				
6	เจ้าหน้าที่ ที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุเป็นคนแรกควรมีการถ่ายภาพสถานที่เกิดเป็นอันดับแรกเพื่อประโยชน์ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ				
7	เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสอบถามข้อมูลผู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น				
8	เจ้าหน้าที่เคยศึกษาความรู้ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุจากระบบอินเทอร์เน็ตหรือความรู้ต่าง ๆ จากหนังสือหรือข้อมูลด้านอื่น ๆ				
9	การนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ติดตามไปต้องตามไปด้วยเพื่อผู้บาดเจ็บอาจให้ข้อมูลจากสถานที่เกิดเหตุ				
10	เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าถึงสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้รับข้อมูลเบื้องต้นจากผู้พบเห็นควรแจ้งเจ้าหน้าที่สอบสวน				

ต่อ

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
11	ท่านเข้าใจความหมายของการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน				
12	ศึกษาความหาความรู้เกี่ยวกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน				
13	ก่อนเข้าสถานที่เกิดเหตุควรใส่ถุงมือทุกครั้ง				
14	ห้ามเคลื่อนย้ายศพก่อนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ				
15	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ				
16	ท่านคิดว่าการถ่ายภาพผู้คนที่มามุ่งดูสถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ				
17	ในแต่ละปีมีการอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ				
18	การบันทึกข้อมูล วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุมีความสำคัญ				
19	ท่านเข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์คือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายช่วยพิสูจน์หลักฐานและค้นหาความจริงในการสืบสวนสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม				
20	ท่านเข้าใจ ความหมายของ พยานวัตถุ คือ วัตถุใด ๆ ที่สามารถใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยเช่น อาวุธ เหยื่อ สถานที่เกิดเหตุ				

ตอนที่ 3 คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ และวัดอุพพาน

ท่านคิดว่าปัญหาอุปสรรคในการรักษาวัดอุพพานในสถานที่เกิดเหตุ มีด้านใดบ้าง

3.1 มีปัญหาด้านบุคลากร คือ

.....
.....

3.2 มีปัญหาด้านงบประมาณ คือ

.....
.....

3.3 มีปัญหาด้านอุปกรณ์ คือ

.....
.....

3.4 มีปัญหาด้านองค์กร คือ

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับการป้องกันการรักษาวัดอุพพานในสถานที่เกิดเหตุ
อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ไกรพิชญ์ ไสว
วัน เดือน ปี เกิด	19 มิถุนายน 2525
สถานที่เกิด	ศรีสะเกษ
วุฒิการศึกษา	2549 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาชีววิทยา ประยุกต์(จุลชีววิทยา) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	64/1 บ้านกระเบา ม.4 ต.โนนสูง อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ

